Ն. 934 — 1888 ԳՈՒԼԻՍ 1 ՇՈՒՄԱՆ — 1305 ՀԻԼԻԳԱՅԻ 4 — ՏԻԳՐՏԻՆՃԻ ՍԻՆԻ

40 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԹՈՒՅԹ

40 ԲԱՐԱ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԸ ԹԱՐԹԼԱՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՄԹԱՄՊՈԼ	200 ՂՐՇ.	105 ՂՐՇ.	55 ՂՐՇ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջմիտիէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼՈՐԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵՐԿԱՄԻ ԿԱՋԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸ ԹԱՐԹԼԱՐԸ

Լինելի, Շնչի վէ Շինչի սահմանի [illegible] ղրշ. 8
Միւսնդիր սահիպէ 11ի 10ք. հս. » 3
Մէվսիմը նախիայա տարի պէնալէր մէճմանէն գասուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտէ օլունմայաճաղ տրը։

Բասրէխանէսի, Սթամպօլում Պապը Ալի մահալլէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպասասընտա տրը։ Գէազիթէի մէվսիմ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՑԻԳԻՐԱՆ ՃԻՎԱԼԻԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԳԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԳԱՐԻՍԹԱՆ

Իսթիւսյա մահքիւմ օլորզը հալտէ բրէնս Ֆէրտինանտ թարաֆընտան մազհարը աֆվ օլան Պուլկար զապրթանընտան պինպաշը Բօրօֆ՝ սէպիլինն թախիւէսի ագրպինտէ Սօֆիատան հարէքէթլէ Ալէքսանդրանընն Տարմշթատ չէհրինէ ազիսէթ իլէ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկի գիւրէթի էյլէմիշ տիր։

Բիվայէթէ կէօրէ, պինպաշը Բօրօֆ՝ Պուլկար մուխալիֆ ֆրրգալարընն բէիպլերի օլան Մ. Գարավէլօֆ իլէ Մ. Բատօսլավօֆ թարաֆընտան բրէնս Պաթէնպէրկէ պազը միհիմմ թէքլիֆլէր տէրմէյան էյլէմիշ տիր։

* *

Կէչէն սալը կիւնքի թարիխիւէ Տարմշթատան չէքիլէն պիր թէէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ՝ ժիկնէհայա նամ մահալ գուրպինտէ արապա իլէ կէղմէյէ չրգմիշ օլորզը հալտէ, արապանըն հայվանլարը իւրքէրէք արապա իլէ պէրապէր պիր չուգուրա եուվարանմիշ օլորզընան, բրէնոր միւշարէյէյհ ճիւղիճէ եարալանմիշ տրը։

* *

Պուլկարիսթան բրէնսի Ֆէրտինանտ տր Գոպուրկըն վալիտէսի բրէնսէս Գիմանեթին պիր գաշ կիւնէ գատտար Աւսթրիատա էպէնթալա ազիսէթ իտէճէք տիր։

* *

Մօսգուատան եարդրտրզընա կէօրէ, մուվագգաթէն Ռուսիա օրտուսընտա միսթախտէմպուլրանն Պուլկար զապիթչիլրինն գաթիէն Ռուսիա խրտմէկթը ազբէրիյէսինէ տուշուուլէրինէ միւատատ օլունմզլարը։

ՄԸՍԸՐ

Իսքէնտէրիյէտէն Թէյֆա քէշիտէ օլանան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, սապրգ բէիսը Նուբզար Նուբպար բաշա հարգէթլէրի իլէ Սբը Լիկար Վինսընթ՝ Մարսիլիա վարօրը.լա եվ բօբայա ազիսէթ իտմիշլէր տիր։

Ինկիլթէրանըն Գահիրէ ժէնէրալ գանսօլօսը Սբը Պէրլին իլէ ժէնէրալ Կրէնֆիլ տախի կէլէճէք հաֆթա եվ բօբայա ազիսէթ իտէճէքլէր իմիշ։

* *

Կէչէն մայիս այրնտա Մըսըր վարիտաթը ուժուժիյէսինտէ կէչէն սէնէքի մարիսէ նիսպէթլէ 300,000 լիրա ֆազլա զուհուր եթմիշ տիր։

ԷՃՆԷՊԻ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷԼԷՐԻ

Էճնէպի բօսթալար մէսէլէսի հագգընտա իճրաի միւդաքէրէյէ մէմուր օլան վէ Խարիճէյէ մուսէյէսը Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրինն թահֆը բրիյասէթինտէ պուլրան գօմիսիօ՝ կէչէն հաֆթա բէնճէնպիհ կիւնիւ Պապը Ալինին էնզարը տրգդաթընը ճէլզ իթմիկինի, վէ հաթթա պու պապատ պիր տէ մուֆասսալ նիզամնամէ թագտիմ էյլէսիկինի, վէ պու նիզամնամէ Շուրաի Տէվլէթէ նազարը էհէմմիյէթէ ալինմիշ իսէ տէ, պազը միւլահազաթը էգզոմիգիյէտէն նազի մէվգիրի իճրայէ վազ օլնամատրընը, վէ ֆագաթ պունտան բօսթա նէզարէթինէ վագը օլաճագ ֆէվաֆտ վէ մուհասէնաթա մէպնի, միւլահազաթը մէգբուրէնին նիզամնամէնին մէվգրի իճրայէ վազընա շիմտի մանի օլամայաճաղընը պիլտիրմիշ տիր։

Գօմիսիօնը մէգբուրտէ հազրը պուլնան Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի թահրիրաթը էճնէպիյէ դալէմի միտիրի Եիզպայէան Մելքոն էֆէնտի՝ Դարաթէոտորի էֆէնտի հազրէթլէրինն իշղու պէյանաթընը թատիգ իթտիքտէն սօնրա, Օսմանը բօսթա թէշքիլաթընը տէրէճէէն մաթլուպէտէ օլմատըղընա տարը պազը տէվլէթլէրին միտտայաթընա նազալը մէգալ իտէրէք, էճնէպի բօսթալարընն սէմալիքը Շահանէտէ բէք ազ մահալլէրէ իշլէմէքտէ օլորզլարընը, վէ հալպուքի մէմալիքը Շահանէնին պազը դայան զրմբնտա կէրէք միւնասէպաթը տախիլիյէ վէ կէրէք միւնասէպաթը չիմտի թաագիպ օլընմայըպ էսիրլէրին թախլիսինտէն սօնրա թաագիպ օլընմայարը իշին Պուլկար հիւքիւմէթի նէզտինտէ պազը թէշէպիւսաթտա պուլընմըշլար տրը։

Հայտուտլարըն թաշէպ իթտիրլէրի թախլիս ազէսի էլան մահիւմ օլմայրպ, էսիրլէրտէն մահիւմաթ կէթիրէն պազը քէօրիւէր՝ քէնտիլէրինէ հիմմաթ մաաթէլէ օլընճաղընը հայտուտլար թարաֆընտան սէրզուանընն ֆամիլեալարընա թէէմինաթ վէրմիշլէր տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 12 յուլիս

Մէճլիսը Մեղոսան.— ժէնէրալ Պուլանժէ՝ Մէճլիսը մէպուսանընն տաղրտրը մասընը թէլրիֆ իթմիշ իսէ տէ, բէյնը վիքէլա Մ. Ֆլօքէ՝ պու թէլրիֆի ալչգհինտէ խրատը նութգ իտէրէք, ժէնէրալ Պուլանժէյէ թէսրրուզ իթմիշ օլմաղա, ժէնէրալ Պուլանժէ՝ Մ. Ֆլօքէնին թէսրրուզաթը վագբասընը բէյտա ու թէքզիպ էյլէմիշ տիր։

Մէճլիսին սօլ թարաֆի ֆրգասը՝ ժէնէրալ Պուլանժէ հագգընտա սանշէր (գրաֆնութիւն) ուսուլինին իճրա ու թաթպիգինի թալէպ խոնճէ, ժէնէրալ Պուլանժէ՝ մէպուսլրգտան իսթիֆա թարիկինի պիլէյան մէճլիստէն ալզգա եեբիրիյիւ վէրմիշ տիր։

Մէճլիսը մէպուսան բէյսի՝ ժէնէրալ Պուլանժէ ալչգհինտէ սանշիւ ուսուլինին իճրա վէ թաթպիգինի թահֆը գարարա արմըշ տրը։

Մէճլիսը մէպուսան՝ միւզաքէրաթընը բազար էրթէսինէ գատտար թաթիլ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սատրազամ հազրէթլէրինին թահրիր Մահմէտ Ամանդ Ամանդ՝ Սմիրնի գօմիսիօնը ալիսինին միւթաատտտտ իճթիհատլարընտա վէ ախիրէն ֆէվգալատէ օլարագ ատը իճթիհատ իտէն մէճլիսը մախսուսը վիքէլատա ուսմուր Մալիյէ հագգընտա սիւէրը խլահիյէ վէ թէտատիրը լազգմէյի հավի թանզիմ գըլընան մազզաթա՝ պու քէրրէ խաքիրան Շահանէյէ արզ ու թագտիմ գրընմշը տրը։

—Ուֆագ թէֆէք պազը թէէտիյամընն իրֆասը գրմընտա Մալիյէ խազինէսի հիսապընա օլարագ թիճճաքը միթէպէրէտէն Քէպապճը օղլու Արսան էֆէնտիյէ 25,000 մէջիտիյէ Սիմէոն օղլու Սիմիոնաքի էֆէնտիյէ 10,000 լիրա խոթիգրազ օլունուպ, մէպալիրը մէգբուրէ իչիւն 304 սէնէսի աչարը վարիտաթընտան հէվալէ վէրիլմիշ, վէ պունտան պէօյլէ պու կիպի խոթիգրազաթ ատ օյունմամասը հագգընտա իրատէի Սենիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Թահֆը հրմայէի հազրէթը բատիշահիտ պուլրան Տար իւշ Շէֆագա մէթթէպինտէ պու սէնէ իքմալը թահսիլ իլէ չահատէթնամէ ախզ իթմիշ օյան 6 էֆէնտի՝ տիւն թաբաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն միտիրը մէքթէպ գայմագամ՝ հիսէյին պէյ, վասէթասը իլէ Մապէյնէ ճէրզ իլէ ճիւմէսի տէ ճէպը հիսմատան գալէմինէ մէմուր վէ իչլերինտէն իքիսինէ պիրեր գրմա սէնայի միտալեասը վէ քեֆֆէֆինէ պիրեր գաթ էլչիսէ իմալի իչիւն մէպալիրը լազգմ իհսան պուլրըրը կիպ, միտիրը մէքթէպ հիսէյին պէյէ տախի Յինճի բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը իհսան պուլրըրը։

—3 հաֆթատան պէրու Լօնտրատա պուլրանն շէհրիմիզ Ինկիլթէրա սէֆիրի Սբը Ուիկեամ Ուայթ՝ տիւն Տէլսատէթէ ավտէթ էյլէմիշտիր։

—Հօլանտա սէֆիրի Մ. Թէլտ՝ տիւն մէկզունէն մէմլէքէթի ճանպինէ ազիմաթ իթմիշ, վէ Խարիճիյէ նէզարէթի թէրճէմանը կիւլլապան Միքայէլ էֆէնտի՝ սէֆիրը միւշարէյէյհի թէշրի իչիւն վարօրա գատտար կիթմիշ տիր։

—Ալէմանիա իմբէրաթօրը Իւչիւնճի Ֆրէտերիքին վէֆաթը մաթէմի սէպէպլէր շէհրիմիզ Իթալիանլարը՝ ալաֆրանկա յունիսին պիրինճի բազարընա, դրալ Շարլ Ալպէրթին 1848 սէնէսինտէ էհալիյէ իթա իթթիհի Գանուը Էսասինն եէվմը մախսուսընը իճրա իտէմմիշ օլորգլարընտան, շէհրայինը մէգբիւր՝ էօնիւմիզտէի բազար կիւնիւ Պէյգօզ չայրրընտա իճրա օլընճաճաղ տրը։

—Նաֆիա նէզարէթի միւսթէշարը Սէպալի էֆէնտի հայրէթլէրի՝ պու քէրրէ մէմուրիյէթինէն խաթիրպար իլէ, պու կիպի էլպիսէի բուհանիյէ վէ ավանինին մուգատտէս օլորզընը վէ եարընդ քիլիսէ այնլէրինտէ գապիլը իսթիմալ խաուկինի, վէ էլպիսէի մէգբիւրէ իսէ նիզամընդ վէ կիզլի պիր սուրէթտէ վանքտան տիշարը չրգարրընդընը նազարը տիգգաթա ալարագ, միլլէթ մաի օլան էլպիսէի մէգբիւրէյէ սահիպ օյմաղա վէ լէտէթմագդիգ պու իշին ֆալլէրինի օրմաթա չրգարմաղա գարար վէրմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ Խառն ժողով՝ Առաջնորդարա, Վանահայրարա վէ Թաղ Խորհուրդլարա պիր Շրջաբերական եազարագ, քիլիսէյէ մախսուս ավանի, էլպիսէ, էյեազրը վէ պատմա քիթապլար վէ ասարը ատիգա ֆիւրուսթ իտէմէզ վէ եախսա տիշարը չրգարամաղ օլորզլարընը, վէ էկէր մուղայիր հարէքէթտէ պուլընընբլար իսէ, մէսուլ թուրթուլարագ վագը օրան գայպ վէ զարար ու գիյանը չախսէն թագմիկ իմիմէյէ մէճպուրը օյանագլարընը խիթար իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

———

Ալէմանիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան պու քէրրէ Յակոբեան թաղուղ բաշա հազրէթլէրինէ Գուռոն տը Բրուս (Բրուսիա թաղը) նիշանընն իքինճի բրիթպէսինտէն պիր գրթաար իթա օլընտրը՝ մնէրմէմնուինիյէ Իսքէնտէրիյէ կազէթալարընտա օգունմիշ տրը։

———

Մագրիբէօյտէ քեսին Արծրունեան գրգ վէ էյքք մէքթէպինին իմբրտասան սէնէմտոր յուլիսին օյնասը սայր կիւնիւ պաշլանրայ յուլիս 12ճէ խիթամ պուլաճաղը, վէ յուլիսին 17-ինճի բազար կիւնիւ տախի թէվզիի միւքեֆֆաթ բէսմի իճրա օլընճաղը՝ մահալը մէգբիւր Թաղ. Խորհուրդը թարաֆընտան իլան օլընը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. Կեդր. Վարչութեան
Կրօն. Ժողովոյ.

Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան Կրօն. Ժողովն կը յայտարարէ թէ Խուսկի 11րդ թերթի մէջ «Անկախութիւն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ» վերնագրով Տ. Մինասեան Վահան վրդպ. խմբագրած յօդուածին մէջ Նիկիոյ Տիեզերական Ժողովոյն և հաւատոյ հանգանակի և Ս. Լուսաւորչի նկատմամբ ինչ որ գրուած է, անընդունելի է իբրեւ հակառակ դաւանութեան Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ, և թէ առ այս պէտք եղած ազդարարութիւնն բրած է յօդուածագրին և յուզղութիւն հրաւիրած է։

30 յունիս 1888 (Դնչ.)

Ա Զ Դ

Հանդուցեալ Մեծ. Շամտանճեան Աւետիս էֆէնտիի հուշոյն համար, որ ի կենդանութեան իւրում թագիս Ս. Եկեղեցւոյ պաշտաւութեան և վարժարանաց յառաջադիմութեան անխոնջ աշխատած է, յառաջիկայ կիւրակէ յուլիս 3 Ս. Եկեղեցւոյս Քարոզիչ Դեր. Փիլիպպոս Սրբազան եպիսկոպոս յատուկ Ս. Պատարագ և պաշտօն պիտի մատուցանէ։ Թաղ. Խորհուրդս զայս ի գիտութիւն բարեպաշտ ազգայնոց կը ծանուցանէ։

ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր — Ատենապետ
Ա. Ճ-ԿԲԵԱՆ — Ա. ԱՆՈՅԵԱՆ

30 յունիս 1888
ի Գարա—Կէօմրիւկ

ԱԲԷՐԻ ՀԱՊԼԱՐԸ

Աբերի հապլարը՝ էն շէտիտ իսկալ վէ պատուր խասթայբդարընը պիր գաշ կիւն զարքընտա քէօրտէն ատէֆ իտէր։ Մէկքիւր հապլարրն խթիմանինէ Մէքթէպը Թրզպէյնի Միւքիլէի Շահանէ մէճլիսի թարաֆընտան բուխսամ վէրրմիշ վէ Տերսաատէթ վէ մէմուրիքը էճնէպիյէ ամբրպպարը թարաֆընտան թագտիր ու թասին օլունմշ տրը։

Իշղու հապլարրն ուսմամի տէրօղիմօսը Գալաթասա Վէլիչ էճզախանէսի օյուզ, շէհրիմիզին պայլըճա էճզախանէլէրինտէ տախի պուլունը։

ՍՕՆ ԲՕՍԹՈՆ.

ԱԼԷՔՍԱՆԻԱ.

Պէրլին 6 յուլիս.— Իմբէրաթօր Կայզէր՝ փարիզ գօմանտանը պուլընարը Աւսթրիա արայնրն զապրթանրնտան միւբէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսէ զապուլ իթմիշ տիր։ Իշպու հէյէթ պատէհու մարէշալ Մօլթքէնին նէզտինէ ազիմէթ խտէրէք, արդը խիլուս իթմիշ օլմաղա, մարէշալը միշարէէյ՝ Աւսթրիա վէ Ալէքսանիա իթթիֆաղընտան պաս խտէրէք «պիզ պու իթթիֆաղա սարդ զամաղ խաթերիզ, վէ միսթագպէլտէ իթթիֆաղը մէզքիւրը հէր հալ ու քեարտէ մուհաֆաղա իթմէյէ զարար վերմիշիզ» տէմիշ տիր։

Պէրլին 7 յուլիս.— Բուսիա Զարը իլէ իմբէրաթօր Կայզէրն միւլագաթը Բէթերհօֆ սերայընտա մուգուսպուլաճաղը՝ էլեէվմ մուգարրէր պուլընը յօր։ Իմբէրաթօր Կայզէր պէշ կիւն Զարա միւսաֆիր օլաճաղ տրը։

Պէրլին 7 յուլիս.— Իմբէրաթօր տիւն մէճլիսը վիքէլատա, քէնտի տէ այնը պէօյիւք բէտէր վէ բէտերինն մէսլէքը բօլթիֆաղընը իթթիֆաղ իտէնէկինի, վէ պախուսուս Աւսթրիա վէ Իթալիա իլէ միւնագրա օլան ահանամէլերի մուհաֆաղա էլէյէճէկինի, չիւնքի մագսէտի՝ Էվրօբանրն սուլհ ու սայահրնը մուհաֆաղա իտուպ Նիմէթը սուլհը քէնտի էհալիսինէ թէէզզիւզ իթարէմէքտէն իպարէթ իտուկինի պէյան իթմիշ տիր։

Սաքս բրէնպէրինէն բրէնս Ժօրժ՝ մարէշալը բիւմպէսինէ թէրքի օլընմրշ տրը։ Բրէնս Պիզմարգ՝ պու կիւն Շէնհաղէնէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Պէրլին 7 յուլիս.— Թէէմինէն բիվայէթ օլընարընա կէօրէ, իմբէրաթօր Իքինճի Կայզէր՝ յուլիսին 13ինճի (եարընքի) ագշամ Քիէլէ հարէքէթ իտուպ, օրատա պիր կիւն գալտրդտան սօնրա, պահրէն Բէթերսպուրկա ազիմէթ իտէճէք վէ յուլիսին 18ինճի ադշամը Բէթերսպուրկա միւվասէլէթ էյլէյէճէք տիր։ Իշպու սէյահաթը պահրիյէտ իմբէրաթօրը մայէթինտէ բէք ազ ատամ պուլուրբ, եավէրը հարպ ժէնէրալ տը Վիթիշ, տիկէր պաղը եավէրը հարպլար, վէ Բուսիանրն Պէրլին սէֆարէթի մէմուրիյինտէն օրուպ Ալէքսանիա իմբէրաթօրընն զաթնա մէրպուտ օլան Բուս ժէնէրալը Գոլթուսօֆ՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհէ պահրէն բէքիզաթ իտէճէքլէր տիր։ Իմբէրաթօր Կայզէրն մայէթի օլան տիկէր զէվամ՝ սէրայ վախանրընտան միւբէթթէկ պիր զամարը մախսուսլա յուլիսին 17ինճի սապահընը Բէթերսպուրկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

Պէրլին 9 յուլիս.— [illegible] վալէթի օլընարընա թօր Կայզէր՝ Բուսիայա [illegible] էվվէլ Գօրէնհակտա թէվաղգուֆ վէ արամ իտէճէքտիր։ Սապսօնիա գրալ վէ գրալիցասը՝ էլան Ֆանիմարգ բայիթախթընտա պուլրընը յօրար։

Ալէքսանիա տօնանմասը՝ Ալէքսանսուլայրընն հուտուտրնա գատար իմբէրաթօր Կայզէօմա բէֆագաթ իտուպ, օ նօզթատան պէտ իլէ իմբէրաթօրըն վաքօրը մախսուսրնա իքի հարպ սէֆինէսինտէն պաշղա սէֆինէ բէֆագաթ իթմէյէճէք տիր։ Շուսօն կիւնէրտէ Ֆինլանտիա էյալէթինէ կիթմիշ օլան Բուսիա Զարը՝ Տէրէվէ Նամ վաքօրը մախսուսրյա իմբէրաթօր Կայզէօմն իսթիգպալինէ կիտէճէք վէ մէզքիւր Տէրէվէ վաքօրը յրա տախի իքի հարպ սէֆինէսի պուլրնաճաղ տրը։ Բուսիա վէլիի ահաը՝ բէսէրինէ բէֆագաթ իտէճէք տիր։ Զանն օլընարը վէճհէ, էկէր պիրինճի միւլագաթ տէնիզ իւզէրինտէ վուգու պուլուբ իսէ, իմբէրաթօր Կայզէօմ Տէրէվէ վաքօրընա չը գաճաղ վէ պու միւնասէպէթլէ վաքօրը մէզքիւր անիտէ Ալէքսան պայրաղընը չէքէճէք տիր։ Պունա մուգաբիլ Բուսիա վէլիհահտը տախի հէնդէքէ վաքօրընա կիտէճէք վէ պու վաքօր տա Բուս սանճաղընը չէքէճէք տիր։ Բուսիա խարիճիյէ Նազրը Մ. տը Կիէբս՝ Զար Ալէքսանդրը մայէթինտէ պուլրնաճաղ տրը։

Լաքին պու թէրթիպաթ իհթիմալ քի սօն կիւնէրտէ թէպտիլ օլունուր։

* *

Իթալիանրն Թրէդոնա կաղէթասը՝ բէհիսը վիքէլա վէ խարիճիյէ նազրը Մ. Գրիսբինին Ալէքսանիայա եաղընտա սէյահաթ իտէճէկինի թասդիգ իտէրէք տիյօր քի,

«Ֆրիտրիխշրուհէ միւլագաթընտան պէրու զայէթ միհիմմ պիր վագասաբ բօլթիգդյէ՝ տիվէլը մուազզամատան պազրլարը արասընտա մէվճուտ օլան միւնասէպաթը թասատիլ իթմիշ տիր։ Իշթէ բէհսը վիբէյանրն սէպէպը սէյահաթը պաշլրճա պունտան նէչէթ իտուպ, լաքին նէթայիճը ֆիրիկէսի մուախիրէն մէշհուտ օլապիլէճէք տիր։»

* *

Պէրլինտէն Կոպէ՝ ոբ Վէրֆ-ելէ եա ղլորդընա կէօրէ, Պ. Ֆրին հէքիմէրի իլէ մէճաֆիզ ազիհնանտ էանէնէ իլէ [illegible] ատամանա սէպէպիյէթ վերմէքտէն իհթիմալ իտուպ զայէթ իհթիյաթը տավրանմասը՝ Լօնտրատան Սրը Տօղթ. Մաքէնզիյէ իսթար օլընմրշ տրը։ Պու իհթիմալ՝ բը ընա տը Կայզն Պէրլինտէն Լօնտրա յա ավտէթինտէն սօնրա թապիպը մուամիլէյհէ իրսալ օլընմրշ տրը։ Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայր Տօղթ. Մաքէնզի՝ չու սօն կիւնէրտէ Միրան կաղթիարարընա իհթար մալիմաթ իմէք խաթէմէմիշ տիր։

ԱԻՍԹՐԻԱ ՄԱՃԱՌԻՍԹԱՆ

Բիվայէթ օլընարընա կէօրէ, Աւսթրիա-Մաճառիսթան վէլիհահտը արշիտիւգ Բօտօրէ՝ եաղընտա Պէլկրատա կիտիպ, Սրպիա գրալը Միլանա պիր վիզիթա վերէճէքմիշ։

* *

Վիէննա 8 յուլիս.— Գուբէրնատոր Բէլէռիէ կաղէթասընրն Բէթերսպուրկան ալրպ նէշր իհթիկի նիմրէսմի պիր մէքթուպտա պէյան օլընարընա կէօրէ, Զար իլէ Իքինճի Կայզէօմն միւլագաթը՝ Բուսիանրն շու սօն վագթլարտա իհթիհաղ իհթիկի մէսլէքը բօլթիգսաբնճա պէօյիւք պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէթիրմէսի մէմուլ տէյլ տիր։ Մաքիմմ տիր քի, իհթիֆաղը միւսէլլէս աֆքարմնճա, Ալէքսանիա իմբէրաթօրընը՝ Աւսթրիա-Մաճառիսթան միւվաճէէսինտէ վէզայիֆ վէ թէահհիւտաթլա միւքէլլէֆ օլուպ, անլէրտէն բէք գօյայ սը,յրրլամաղ։ Տիկէր թարաֆտան Բուսիա՝ Պազան չէպիհճէվիրէսինտէի միւթալէպաթընտան ասլա վէ գաթան վաղ կէչմէմէյէ գարար վերմիշ տիր։ Թապիրը ախէրլէ, Պէրլին գապինէթօսը՝ թապիսթը մասլահաթ օլարագ քէնտի միւթթէֆիգլէրինտէն այրըլմագ իսթէմէյիպ, Բէթերսպուրկ գապինէթօսը տախի՝ մուհասսէնաթը ազիմէյի հավի օլան հուրրիյէթը մուամէլէսինի հըթգ իհմէք վէ ահանամէլերէ Բուսիանրն մաբդ օլարդը պիզիճիմէ հուգուգը թէմամըյլա մուհաֆաղա էյլէմէք իսթէյօր։ Լաքին էկէր իլէրուտէ Եվրօբա տիրօմասասը թարաֆընտան միւգաբէրէ օլընաճաղ օլան պու մէսէլէլերտէն շիմտիլիք վազ կէչիլիր իսէ, մուհաֆաղաի սուլհ իլէ, մէսաիլը մուալլաղ անընը՝ տահա ազ թէհլիքէսի օլարագ միւգաբէրէ վէ թէավիրէսինի միւմքին գրլան պիր հալը սիւքիւնթիյիմ մալ թէէսիսի կիպի տահա միսթաճէլ վէ տահա միհհիմ պիր մէսէլէ օրթայա չըգաճաղ տրը։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ.

Ինկիլթէրա բէհսը վիբէյասը վէ խարիճիյէ նազրը լօրտ Սալիզպէրի՝ Պուլկար մէսէլէսինին հալ ու թէսվիրէսի իչուն Ինկիլիզ հիւքիւմէթիբը ղէրիս ատանատէսի ահբանմրն տան սէրմ ու ինհիրաֆ իհթմէմէյէ գարար վերմիշ օլարընը տերլօմաթիգ թարիգիլէ պէտիճիմէ տիվէլը մուազզամայա պէյան իհթմիշ տիր։ Քէզալիք լօրտ միշարէլէյհ՝ Պուլկարիսան էմարէթինին դանուը էասի ահքեամինը թատաիլ իհթմէք իչուն, ահանամէի մէզքիւրը իսգա իսէն տէվլէթլէրին իհթիֆաղը ա բասը էլզէմ վէ լապիւտ օլարընը տախի իհթար ու թիզքեար իհթմիշ տիր։

Ինկիլթէրա՝ պու խախթը հարէքէթի, առալէթը տիվէլիյէ վէ Պալգան չէպիհճէվիրէսինտէքիեվրօպա մէնֆէհինէ մութապգ կէօրուլէկնի տէն, խախթը մէզքիւրտէն այրըլ մայաճաղմը։

* *

Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ Ալէքսանիա, Ռուսիա վէ Իթալիա ասլա պաղը օլամարընընտան, Պէլճիգա մէմալիքինին հալը պիթարաֆիսինէ իհթալէի տէպտը թէսալլութ իհթմէկէ կիզլիճճէ մուվֆագաթ իհթիկի՝ եաբան տրը։ Լօնտրա գապինէթօսը պու պապտէքի էֆքեարընը աչրդ պիր սուբէթտէ պէյան ու իլդահ իհթմիշ օլուպ, հէլէ կէչէն սէնէ նիհայէթինտէ, Պէլճիգա մէմալիքինէ թէարրուզ վուգուը թագտիրինտէ նէ նիյէթտէ պուլընտընը տտիր գրալ Իքինճի Լէոբոլտա միւքէրրէրէն իթթալ թէէմինաթ իհթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, էօյլէ պիր հալ վուգուընտա, Ինկիլիզ հիւքիւմէթի անիտէ բրօթէսթօ իսէճէք, վէ լաքին պու թէարրուզ վէյէվ մուվագգաթ օլսուն պիր իշղալէ թէհսավվիլ իտէրէք պիր միւտաէթէ գատար տէվամ իմտիկի վէ պէօյլեճէ Պէլճիգանրն իսթիգլալ վէ հուրրիյէթինէ թէհտիտ վուգու պուլուրընը թագտիրտէ Ինկիլթէրա՝ սօքէրլէր իշէ միւտախէլէ էյլէյէճէք իմիշ։

* *

Կէյէն հաֆթա չարշէնպէհ սապահընը Ինկիլթէրանրն Բօրթսմութ թէրսանէսի իլէ տիկէր միւթէլիֆ թէրսանէլէրի՝ իճրա օլընաճաղ պէօյիւք մանօվրալար իչուն զըրհը վէ գարագէվ սախր միւխթէլիֆ հարպ սէֆինէլէրինի վէ թօրբիլ վաքօրլարընը հազրլայրլարդ թէճհիզ իհթմէկէ էմր արընը օլորգլարընտան, սէֆանը հարպիյի մէգքիւրէ՝ 70 գրթա գատար օլորգլարը հալատ էլան Ինկիլթէրանրն Բօրթսմանտ վէ Սրբիթտ սուլարընտա թէհէմմիւլ իհթիշլէր տիր։

ՖՐԱՆՍԱ.

Ֆրանսա գրալ խանէտանընտան գօնթ տը Բառլինին՝ մուհաֆաղաքարան ֆրգասընա մէնսուպ պէյէտիյէ ըէիսլէրինէ (եախօտ նահիյէ միւտիրլէրինէ, մէռ տը գօմիւն) խիթապէն միւսրիֆ վէ զալիմ պիր իտարէ ալէյհինտէ պիր պէյանանամէ թահրիրը իհթիկինի թէէլկրաֆ՝ կէմէն եուն խասէտ մէմուրյ իտի։

Պէյանանամէի մէզքիւրընն սուրէտը միսիմլէրճէմսի պէր վէճէնը ամի տիր։

Էֆէնտի,

Խօրիխապճըլար իլէ մէճլիսը պէէմտինին բէյը միսմագիլի իլէ տաիրէի պէէմտիյէմիզին մաղամը ըիյասէթինէ նասպ օլընմշընընը տրը։ Պէէմտիյէ ահա հուրրիյէթլէր իլէ ումուրը մալիյէի միսրիֆ վէ գալիմ պիր իտարէ ատէյհինտէ մուհաֆազա զարա մէմուրընը։ Իտարէի մէզքիւրէի էլինտէ ալէթ իհթիլաղ իհթմիշ օլան ֆըրգա՝ ձիւմհուրիյէթի պէտնամ իհթմիշ օլուպ, քէնտիսի տիւշտիքտէ անը տախի պէրապէր կիրտապը հէլաքէ իլդա իտէճէք տիր։ Պիզ հէբսիմիզ պիրէյշիպ Ֆրանսա հիւքիւմէթինի իհեա վէ անը էսասը գավիյ իւզէրինէ թէէսիս իտէճէկիմիզ կիւն շիւպհէսիզ եագրն տրը։

Պու միհթալէա իլէ սիզէ միւրաճաաթ իտէրիմ, սիզ քի եէտը վահիտ (միապէտական) ուսուլը հիւքիւմէթի մարիֆէթիլէ թէէքիլ օլընըպ իքթիսապը հուրրիյէթ իտէն վէ իհթիհատը միլլինին թէէսիսինտէ հիւքիւմէթը միշարէէյհայա մուավէնէթ էյլէյէն նէվահիի (գօմիւն) մէզքիւրէտէն պիրինին վէքիլ վէ բէհսիսինիզ։ Պիզիմ եէքտիկերիմիզէ իհթիրաֆ հասըլ իհթմէմիզի մէն իհմէք իսթէյէնէրին տէսիսէքեարլրգա նէշր ու իշաա իհթէքէրի միւֆիթերիյաթը տէֆ ու զալ իհմէք իչիւն տօղրուճա սիզէ միւրաճաաթ իտէրիմ։

Միւսաատ իտինիզ, սիւքիւթ իհմէյիպ սէօյլէյիմ սիզէ, Նասրը քի էկէր սիզինէ պէրապէր խըտմէթ իհմէք իսթէտիկիմ Ֆրանսատան պիր նէֆիլի պիինսաֆանէ իլէ թարտ ու թէպտ իտիլմէմիշ օլսա իտիմ բուպէրու սէօյլէյէճէքտիր։

Ձիւմհուրիյէթ՝ վատ իհթիկի հուրրիյէթի նահիյէյէ (գօմիւն, տարէի պէէմտիյէ) իհթա իհմէմիշ տիր։ Մէճլիսլէրտէ էքսէրիյէթը ադալը գաղանըպ թէէմին իհմէք իչիւն էէր նէ վաստէմա վէ թէտպիր օլուբ-սա օլսուն ճիւմհուրընրար իչիւն էյի տիր։ Պիր արիէի ադիմէ օլան նահիյէ՝ զալիմ իլէ մազլումարա միւնգասէմ տիր։ Նահիյէ՝ մէճլսրի պիտամէէր ուսուլինէ թատպ օլաբագ, քէնտի մալ ու սերվէթինին իտարէ վէ թէմէմիյէթինտէ միսմագիլ տէյիլ տիր։ օլատա էպէվէին՝ արթըգ քէնտի էվլատարընընն թալիմ ու թէրպիյէսինէ սահիպ տ՝իկ տիրլէր։ Թէատուֆի պիր հիւքիւմէթ՝ զայպ իհթիկինիզ պու հուրրիյէթլէրի եէնիտէն կէլի ալտրբմաղը պէյրի տէ սիզէ վատ իտէճէք տիր։ Մէզքիւր հուրրիյէթլէրի սիզէ իսատ իտէճէկինի ումմիյրընը։ Էն էվվէլ էլինիզ տէ գարան հուրրիյէթլէրի տէ մահվ իհմէյէ չալըշաճաղ տրը։

Գալիյէթի էբէյյէտ գավի օլուպ մէզքիւր հուրրիյէթլէրէն պօրմատրը հասէպիլէ անլէրի թէէմին ի տէճէք տիր։ Գալիյէթի՝ նահիյէ տէ-[illegible] (դէ-էլ-ամիր — [illegible] մա) իսաիմ օլմատրընտան, եալը նըզ օ ուսուլը իտարէ (եէտը վահիտ, զրալիյէթ իտարէսի) անընն մէնֆէհինի մուհաֆազա վէ հուգուգունա գիյանա գիյասիրը։ Գալիյէթ՝ կէրէք նահիյէյի վէ կէրէք միլլի (էմմա) թահֆը ինիթիզամա ալաճաղ տրը։

Բաբաղ՝ քիրիսէտ, վէ հօճա՝ մէքմէնպէտ քէնտի վազիֆէլէրինին իճրասը,յլա մէշղուլ օլուպ, բօյիսի գալա նէ ալէմ վէ նէ գուրպան օլաճաղլար տրը։ Բաբաղ վէ հօճա՝ չօճուգլարա հուգուգ վէ վէզայիֆի էօյրէթթէրէք, իբիսի պիրլիքտէ սահիհէն վանմբէրվէրանէ պիր իշէ չալըշաճաղլար տրը։

Էլհասըլ նահիյէ միւտիրի՝ նէ իլթիմաս, նէ ասրլզատէլիք վէ նէ սէրվէթի սայէսինտէ իհրազը մէմուրիյէթի իհմէյիպ, ահվալը շախսիյէսի հէր նէ տէ օլսա, քէնտի ադրանը թարաֆրընտան սէրպէսթճէ ինթիհապ օլընճաճաղ տրը։

Հըսսայաթը խալիանէմէ իհթիմատ խոնիպ, էֆէնտի։

ՖԻԼԻԲ

Գօնթ տը Բառլի

Շեն-Հաուզ 4 յուլիս

Գօնթ տը Բառլի իչպու պէյանանամէնին քէնտի էլ եաղըրը իլէ օլան սուբէթինի Բարիզտէ մուգիմ օլան սըրքեաթիպի Մ. Տիւֆէօղլէ իրսալ իտուպ, պունը թապ իհթիրէրէք Ֆրանսանրն 20000 նահիյէ միւտիրինէ (վէ եախօտ պէյէտի բէհսինէ) թէվզի իհմէսինի թէնպիհ իհմիշ օլմաղա, Մ. Տիւֆէօղլ՝ իշպու պէյանանամէի չէհրը մէզքիւրտէ Բօլ Տիւբօնրն մահպասընտա թապ իհթիրմիշ, վէ պիրբէր զարֆի տէրու. Նինէ վէ իւզէրէրինի մէօհրլէյէրէք բօսթաստա թէպլիմէն իրսալ էյլէմիշ տիր։

Հիւքիւմէթ՝ պու պէյանանամէտէն քէսպը մալիմաթ իհթիրտի, սուբէթլէրինին զապթ ու միւսատէրէսի իչիւն բօլիս գօմիսերլերինէ էվամիր իհթա էյլէմիշ, վէ Մ. Տիւֆէօղլին խանէսինտէ տախի իհրամթէէսրրիյաթ իհմէսի իչիւն Մատրէնէ սօգաղը բօլիս գօմիսերլինէ թալիմաթ վերմիշ տիր։

Մուամիլէյհ գօմիսէր՝ Մ. Տիւֆէօղլին խանէսինէ կիթիրտէ, մուբարէքլիք սաղլամ պիր սուրէտտէ ճիլալէնմիշ տիր։

ՅՕՐԻԵՆԼԱ ԵՂԻԱ. ՏԷՄԻՐ ՃԻՊԱՐԵԱՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ
ՈՒՂ. 25,000
ԳԻՆ ՏՍՍՆԵՐՈՐԴ ԹՂԹ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Ըստ Ֆրանսերէնէ աղբիւրներէ՝ Հայ Լուսաւորիչ (Գրիգորի Բառարան)՝ քիչիւք չոռնիրնա վէ եշկէն Ֆրանսա բարգէն, հէման պէօյիւք լուսէթի քիթապլարը գատար լուսէթի վէ ըսիթլիլիր (ոճ) հավի տիր։ Մուէլլիֆի՝ աշխարհարատ լուսէթի վէ ըսիթլիլիտարը եաբան եք երիս այնը մանէատա օլան գերարար լուսէթիլերի տախի գօյմուշ տրը քի, պու գերարը լուսէթլերը՝ էտպէյսիզմա պատ էսէրլերին միւթերճիմլերի իչիւն բէք ուսուսլը տրը։ Իշթագ իհթիտիի երերէտտ լուսէթլերին թիւրքճէլերի իլէ նիզամընը լեզէֆֆուզլար տախի իրատ օլունմշ տրը։

Իշպու Հայ Լուսաւորընա թարիխէ, ճօղրաֆիա վէ եասիմէր գատիմէրէ (գիտական) մուսուս եամիկի հավի պիր լուսէթի քիթապը տախի բապի օլունմշ տրը։

Բէկա լուսէթի իշատա իմէքը գատիսէրէրի. Հայվի օրան «Բառագիտութիւն» ինանմէլը պիր ֆէքրա տախի իշղու Հայ Լուսաւորընը նատիր իսէ եմամլ պիր էէր Տպիսէ վաղ էյլէմշ տիր։

Ֆիյաթը եարընդզ 12 գրուշ օլուպ, ինկիլիզքարբ սաղլամ պիր սուրէտտէ ճիլալէնմիշ տիր։

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԻՐ ԹԱՊԱՐ

ՄԻՒԼԼԻԹԻ

ԳՕՆԱԼԻԴ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԴՆ

3

Գլօտ Մարթօ՝ պէօյլէ զայէթ չէվիք պիր սուրէթտէ աղաճա չըգար չըգմազ, եէր գաթրընը պիր բէնչէրէսինտէն, Գլօտ Մարթօնընն օտայը սէյր իթմէք իչիւն իւզէրինտէ տուրտրպը տալրն թա գարչըսընտան պիր ըրըգ բարլըսընճա, մէրգում սանտալէը՝ երլան կիպի տալրն հէման թա ուճընա գատար սբյրըլը կիթտի, վէ մէզքիւր բէնչէրէնին բէք եազընընտա պուլընըպ, պիր ազ տա եօգարտան աչաղա օտանրն իչէրիսինէ պագասպիրիր իտի։

Բէրտէէր՝ իքի եանտան եօգարը գալտրրըմը՝ օլտրընտան, Գլօտ Մարթօ՝ Ֆապրիս իլէ Լօռանրն տուխտուլ իթտիքէրի օտանրն իչէրիսինի սահիհէն կէօրէպիլէյօր իտի։

Օ կիւնիւ կիւնտիւզ հավա սրճաղ օլուպ, լաքին ագշամ կիւղել վէ սէրին իտի։ Պունընլա պէրապէր օ կիւզել վէ լաթիֆ հավատա տօլկունըզ պուլընըպ, պունատան պիր պօռա զուհուրի գապլել իտի։

Ֆապրիս՝ օտանրն իչինտէ պիր ազ կէզինտիքտէն սօնրա տուրտու վէ էլինտէքի ըրըզը օ արա պիր էշեա իւզէրինէ վազ իթմիշ օլան Լօռանա իշարէթլէ բէնչէրէյի կէօսթէրտի։

Գլօտ Մարթօ՝ պունը կէօրիւնճէ գաչարընը չաթըպ քէնտի քէնտիյէ տէտի։

—Աճապա պու հայլազ պէնի կէօրմէ մի. . . Պէօյէ պիր չէյ իչիւն քէտի կիպի կէճէլէրի գարանլըգտա կէօրմէսի լազըմ կէլիր. . . Զոգ զարիպ չէյ տի՛ր... Լաքին պէօյլէ պիր ատամտան տա հէր չէյ ուսուլըր. . .

Պունընլա սէյրապէր Գլօտ Մարթօ հէյման անիտէ միւսթէրիհ օլտու, չիւնքի Լօռան բէնչէրէնին եանընա կէլիպ իքի գանատընը աչտը վէ երնէ էֆէնտիսինին եանընա կիթտի։

Գլօտ՝ քէնտի քէնտիյէ.—Հա չէյէլ. . . տիմէք օ զաթըն օտասընա հավտ վերմէք իչիւն իմիշ. . . Նէ՛ ալէա օլտու. . . Շիմտի եալընըզ օտանրն իչէրիսինի կէօրմէյէճէյիմ, օրատա սէյլէնէճէք սէօզլէրի տախի իշտէճէյիմ. . . Էֆէնտի պէնիմ հագգըմտա նէ՛ գատար տիգգաթը տրը, նէ՛ գատար գելընըյօր...

Ֆապրիս՝ քիչիւք պիր թավրինին եանընտա պէօյիւք պիր գօլթուգ սանտալէասընն իշինէ ատէթա եըգըը վերմիշ իտի։

Մէրգում զանն իտէրսին տիչիւնիյօր իտի. չամտանրն ըշըը էյճէ եիւգիւնէ վուրմուշ օլտրընտան, մանէվի պիր եօրկունընդտա պուլընտըը՝ աչըգտան աչըը եիւգիւնտէն պէէլի իտի։

Լօռան տուս բուս պէքլէյօր իտի։

Պիր տէ նակէհան Ֆապրիս պաչընը եօգարը գալտրրըպ տէտի.

—Դայէթ միհիմմ չէյլէր իւզէրինէ սիզէ սէօյլէյէճէքլէրիմ վար. . . Սիզէ միհիմմ վէ մահրէմ պիր խըտմէթ հէվալէ իտէճէյիմ. պունը խիֆա իթմէք իչիւն վագըա բէք չոգ տիրայէթ ու իհթիյաթ լազըմ իսէ տէ, զանընմ սիզ պունա միւգթէտիրսինիզ. . .

Լօռան՝ պիր ղրուբ ու ազամէթլէ.—Պէնտէնիզէ պու նէ՛ պէօյիւք չէրէք, էֆէնտի։

Ֆապրիս.—Պանա թէմամըյլա սատրգ վէ ֆէտաքեարսընըզ, տէյի՞լ մի։

Լօռան.—Էլպէթթէ սատրգ վէ ֆէտաքեարըմ տէյու զանն իտէրիմ. . . Պուլընտըզմ մէվզի վէ խըտմէթին ֆէվալատ վէ մուհասսէնաթընը բէք ալէա պիլտիկմտէն, նանքէօրիւք իտէմմ. . .

Ֆապրիս.—Տայըմըն էօլտիյինի սիզէ սէօյլէտիմ իտի. . . Գըզը իլէ զէվճէսի մագամընտա կէչինէն գարընն նէրէտէ պուլընտըգլարընը տախի սիզէ սէօյլէտիմ իտի... Զանընմ պու պապտէ քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէմինիզի եէնիտէն սիզէ թէնպիհ վէ թավսիյէ իթմէք պօշ չէյ տիր։

Լօռան.—Պիւսպիհթիւն վահի տիր, էֆէնտի. . . Պէն քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէմ. . .

Գլօտ՝ քէնտի քէնտիյէ.—Վալիտէ վէ գըզը. . . Պունլարը պիր եէրտէ սագլայօրլար. . . Նէրէտէ օլտրգլարընը անլամալը. . .

Ֆապրիս՝ սէօզինէ տէվամ իլէ.—Էկէր չայէտ պուրայա կէլմիշ օլան տայը գըզըմ հոգգընտա պիրի սիզէ պիր չէյ սիւվալ իտէճէք օլուր իսէ, իչիհմէմէզլիկէ վուրուն. . .

Լօռան.—Բէք էյի, էֆէնտիմ. . . Էֆէնտիմին վէ ագրապասընընն իշէրի պանա բաճի տէյիլ տիր տէյու ճէվապ վերիրիմ. . .

Ֆապրիս.—Էկէր կէլիպ պէնի սօրարլար իսէ, սէօյլէյինիզ քի եէրէ կիթմիշիմ, վէ նէ վագթ ավտէթ իտէճէկիմ պէյլի տէյիլ տիր. . .

Լօռան.—Բէք էյի, էֆէնտիմ։

Ֆապրիս.—Պի՛ կէնճ գատընտան պաչգա քիմսէյի գասլու իթմէք իսթէմէմ, օ գատընընն իսմինի գօլայ խաթըրլայաճաղսընըզ, իսմի Մատմազէլ Բավլա Պալթիս տիր. . .

Լօռան՝ բարմաղընը աչընընա գօյարագ.—Մատմազէլ Բավլա Պալթիս. . . էյիճէ եէրլէչտի պուրայա. . .

Ֆապրիս.—Պու գատըն սիրտէն պիրէ կէլէպիլիր. . . Իսթէրիմ քի, պուրատա օլմատըզմ վագթ պիլէ քէնտի էվի կիպի կէլսին. . .

Լօռան՝ պիր նիյէթլէ կիւլիմսէյէրէք.—Անլատմ. . .

Գլօտ՝ քէնտի քէնտիյէ.—Ալլահ վերէ մագթուլ Մ. Պալթիսին հէյմշիրէսի պուրայա չօգ կէլմէսին. . .

Ֆապրիս.—Շիմտի պիր ազ տա սանտալէնրտան պահս իտէլիմ. . .

Լօռան.—Գլօտ Մարթօտա՞ն մը տիմէք իսթէյօրսընըզ, էֆէնտի։

Ֆապրիս.—Եվվէթ։

Գլօտ՝ քէնտի քէնտիյէ.—Ագլը գասիրանէմէ կէօրէ, պու միւքեալէմէ բէք զիյատէ մէրագ իտիլէճէք պիր միւքեալէմէ օլաճաղ տրը. . .

Ֆապրիս.— Պու ատամը սիզ պանա բէք մէտհ ու սէնա իթտինիզ, տէյի՞լ մի։

Լօռան.—Եվվէթ, էֆէնտիմ, վէ լայըգ իտի։

Գլօտ Մարթօ կիւլիմսէտի, վէ քէնտի քէնտիյէ տէտի.

—Հաղիգաթէն «Միսիս» Լօռանրն կէօզինտէյիզ, պունա հիչ չիւպհէ եօգ տրը. . .

(Տեվամ)

մաիլէյՏ՝ պէյաննամէէրին եէրլէ-բինէ կէՏնտէրլիվիչ օլարդընը պէյան իթմիշ օլմաղլա, գօմիսէր՝ ֆաղլա օլարադ թաղ իտիլմիշ օլան վէ էլան Մ. Ցէօֆէօղլին խանէսինտէ պուլունան եաղընըզ 900 նիւսխէ պէյանամէյի զապթ ու միւսաատէրէ էյլէմիշ տիր։

ՍՐՊԻՍԹԱՆ

Պէլկրատ 7 յուլիս.— Պիր չօգ կազէթալարը՝ գրալ Միլան իլէ գրալիցա Նաթալինին պիրպիրինի պօշամա հիւքմ ու դարարը վերիլմիշ օլարդընը իլան իթմիշ օլարդիարընտան, գրալիցա՝ մէթրօբօլիտ Թէոդոսա աթիտէքի թէէկրաֆը քէշիտէ իթմիշ տիր։

«Ու ազամքի կազէթալարին պէյանընա կէօրէ, պէն զէվճիմանէն պօչանիշդիր։ ալագատար պուլունան թարաֆլարտան պիրի, սէսէլա պէն գրալիցա Նաթալ՝ պիր ճէլնամէ ախզ իթմէքսիզին էմրը թաթիդէ (պօշամա) նա՞ՏՐԼ հիւքմ վէրիլիր, պունը լութֆէն պանա պիլտիրինիզ։ Ու կիւնէ գատար հիշ պիր քեաղրա ախզ իթմէմիշիմ տիր։

«ՆԱԹԱԼԻ»

Ֆիլհագիդա Սրբոյ գանունինճա, գարը գօճա պօշամասընա հիւքիւմէթը բուհանիէ թարաֆընտան հիւքմ վրիլիր։ Եվվէլա իքի թարաֆ ճէլպ օլընիր վէ պարըշտրըմաղա չալըշըրը։ Էկէր պու թէճրիպպէ մուվաֆֆաղ օլմադ իսէ, պօշամադ տավասընա գէյամ իտէն թարաֆ՝ էսպասը մուճիպէլի իսիիտասընը կէթիրիր, տիկէր թարաֆ տա ճէվապընը վէրիր։ Հիւքիւմէթը բուհանիէ՝ թարաֆէյնին չիքեարաթընը արիզ ու ամիգ թէսդիգ իթիտիքտէն սոնրա գարարընը վէրիր։ Շիմտիէ գատար դրալիցա Նաթալիէ Սրբոյ հիւքիւմէթը բուհանիէսի թարաֆընտան էօյլէ պիր տավէթնամէ կիմէմիշ տիր։

Պէլկրատ 8 յուլիս.—Գրալ Միլանըն պօշամա իսիիտասը՝ մէճլիսը բուհանիէ թէսլիմօյնմիշ տրը։ Գրալիցա էյլան մուվաֆֆաղ ամրընը բէտտ իտիյօր։ Սրբոյ հէյէթը վիւքէլասը՝ պիր չօգ մուխալէֆէթտէն սոնրա իչպու պօշամա տավասընըն իդամէսինէ մուվաֆֆաղաթ իթմիշ տիր։ Ցավամ մէգքիւր՝ գարը գօճանընն էէքարիկէրէ օլան ատամէթը չէտիտէսի իւգերինէ միէսսէս օլուպ, ատէթա պիր հուգուգ տավասը կիպի թագտիմ օլընմըշ վէ Գանունը էսասի ահքեամընա ապա կիրիշիմէմիշ տիր։ Գանունը էսասի՝ եաղընըզ դրալընն սիւլալէճ հուգուգընը թամտիգ իտուպ, դրալիցա՝ եաղընըզ զէվճէլիք վէ վալիտէլիք հուգուգընը իտուտա իտէպիլիր։ Մէճլիսը բուհանի իլէ մէթրօբօլիտին ըէյ ու էֆքեարը հէնուզ մէճհուլ տրը։

Պէլկրատ 8 յուլիս.— Վէլիհատը կէմիրմէք իւզրէ գրալ թարաֆընտան Վիսպասանէնէ կէօնտէրիլմիշ օլան հարպիէ նաղրը ժէնէրալ Բրօթիչ՝ մէմուրիէթինտէ մուվաֆֆաղ օլամադը տը։ Գրալիցա Նաթալ՝ օղլունտան ապա վէ գաթան այրըլմադ իսթէմէյօր։ Բիվայէթէ կէօրէ, Նիչ բիսգօրսը՝ թէքմիլ պօշամայա տէյիլ, ատի պիր այրըլմադա մուվաֆֆաղաթ իտուպ իթմէտիկինի գրալիցա Նաթալէ սիւվալ իթմիշ իսէ տէ, գրալիցա պունա տա ըէտտ իլէ ճէվապ վէրմիշ տիր։

Բարիզ 9 յուլիս.—Պէլկրատտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ՝ Սրպիա գրալ վէ գրալիցասը արասընտաքի գարը գօճա միւնաղասը իւզերինէ էճնէպի կազէթալարընը միճատէլէսի զարիպ տիր։ Գրալիցանընն Սրպիայա ավտէթլէ բօլիմ իքա ալէմինէ միւտախէլէ իթմէք նիյէթի՝ գրալընն բօլիթիգասընա ասլա մութապրգ կէմէտիկինտէն, գրալ՝ միւշարէէյ հայրպիր միւտահէթ մէմէքէթինն խարի ճինտէ թուրմասընա մէճաղը օրմուշ տրը։ Գրալ՝ պիր մուգավէլէի բէսմէրէ ադա իթմէք թէքրիֆինտէ պուլունուպ, իչպու մուգավէլէ մուճիպինճէ գրալիցա՝ պիրճիմէ հուգուգ վէ էվսաֆընը հրֆզ իտէճէք վէ օ հալտէ եաղընըզ դրալընն տավէթի իլէ մ մէքէթէյէ կէլէճէք տիր։ Վէլիհատ՝ սինը բիւշտէ պալիզ օլարդատա, իչպու մուգավէլէնամէ միւն ֆէսիիս օլամադ, վէ Ալէքսանիսատա թահսիրը մէարիֆ իտէն վէլիհատ 4 պուչուգ սէնէ գրալիցանընն թահսիրը նէզարէթինտէ գալարպ պատէհու Սրպիայա ավտէթ իտէճէք տիր։

Դրալիցա իչպու մուգավէլէ թէքլիֆինի բէտտ իտուպ, պօշամա թարիգինի ինթիհապ իթմիշ տիր։ Գրալիցանընն թավր ու հարէքէթի ալէքսանտր թաարիպ օլընըպ, Մ. Բիսթիչ պիլէ պու պապատէ պէյանը թէէսսիֆ իթմիշ տիր։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՆՔ ՆԱԽՆԵԱՑ ՌԱՄԿՕՐԷՆԻՆ ՎՐԱՑ

(909 Դեկտեմբեր Դ-ԷՆ ՍԿՍԱԾ)

9.

ՌԱՄԿՕՐԷՆ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թերեւս նորանչան եւ օտարոտի հնչէ Ռամկօրէն մատենագրութիւն բացատրութիւնս շատերուն ականջին, որք իբր մը ստացածին ինչ նկատելով Ռամկական գրականութիւնն, անոր վրայ ճառելն՝ եղծերաւաքաղի վրայ խօսելու հաւասար կը համարին։ Այս կարծիքն անտի կը ծագի, որ շատք ճիշդ տեղեկութիւն չունենալով Նախնեաց ռամկօրէն բարբառով յօրինեալ գրուածոց վրայ,— զոր կա՛մ կարգ գրաբար գրոց կը դասեն եւ կա՛մ ընդհակառակն արդի հայերէն գրուածոց հետ կը նոյնացնեն,— ռամկօրէն գրուածոյ անուամբ կիմանան միայն Աֆթարք, Երաշխան, Վեցհաղարեակ... եւ ասոնց նման քանի մի աննշանակ գրութիւնք։ Այսպէս սակաւուց միայն ծանօթ է գոյութիւնն այս միջին ճիւղի հայ գրականութեան, որ մեր հին (գրաբար) եւ նոր (արդի) լեզուին միջին օղակը կը կազմէ։

Բայց իրօք եւ արդեամբք կայ այս երրորդ (միջին) ճիւղն, որ կարծուածէն ընդարձակ է, եւ ըստ բաւականին հետաքրքրական,— վերջին 6-7 (ԺԲ.-ԺԷ.) դարուց մէջ թէպէտ գտնուած են ոչ սակաւք, որ իւրաքանչիւր ժամանակի գրաբարով գրած են, բայց բաղմագոյնք ռամկօրէն կամ ռամկախառն բարբառով վարուած են։ Արդ ասոնց գրուածոց մի մասը պահուած է, եւ այս է՝ որ Ռամկօրէն մատենագրութիւն կը կոչենք։

Թէ ի՛նչպէս ընդարձակութիւն ունի ռամկական մատենագրութիւնն, յայտնապէս պիտի տեսնուի՝ երբ հեռագետ հրատարակուին ձեռագրաց գլխաւոր հաւաքածոյից օրինաւոր ցուցակք։ Տարակոյս չունինք որ անոնց մէջ բաւական բաղմագուտար պիտի երեւան ռամկաբարբառ գրութիւնք, մանաւանդ՝ եթէ ի նոյն կարգ դասենք նաեւ ռամկախառն գրաբարներն, որ այնչափ բազմաթիւ են ի յետին դարս։ Անշուշտ մեծ զարմանք պիտի պատճառէ տեսնել— թող զայլ ամենայն ճիւղս գրականութեան՝ որոց իւրաքանչիւր ունի իւր չափաւոր թուով երեւեցուցիչքն— զմեծ բազմութիւն բժշկարանաց, որ ԺԲ. դարէն սկսեալ՝ մինչեւ ԺԶ. դար յօրինեալ կամ թարգմանեալ են, բոլորն ալ ռամկական բարբառով։ Հիմնեալ մեզի ծանօթ հաւաքածոյից վրայ կարող ենք հաստատել թէ չկայ ձեռագրաց գումարութիւն, թէեւ չըլլայ շատ հարուստ, յորում չգտնուի բժշկականութեան վերաբերեալ գոնեայ քանի մի ռամկախօս գրութիւն, թէ՛ որոշ հեղինակի գործ եւ թէ՛ անանուն, է որ ընդարձակ եւ մեծահատոր եւ է որ համառօտ, ըստ մասին համօրէն բժշկականութեան վրայ եւ ըստ մասին այս կամ այն առանձինն ճիւղին վրայ, մինչեւ անանանաբուժութիւնն իսկ ունի իւր յատուկ գրութիւնն։

Ասոնց վրայ պէտք է յաւելուլ նաեւ ատ անդ յիշատակեալ գրքերն՝ որ ցայժըմ չեն գտնուած։ Ի մէջ այլոց՝ կայ յաղագային մատենադարանի Փարիզու ձեռագիր մի, որ ինքնին իսկ նոր ցոյց մի է ի հաստատութիւն ասացելոցս՝ կը բերով ԲիֆոքանոՒԼ անունն։ Արդ այս ձեռագրին մէջ կը յիշատակուին երեք գիրք թարգմանել տրուած Հեթում (Ա.) թագաւորէն, որք մինչեւ ցայժմ չեն յերեւան եկած։ Ահաւասիկ ձեռագրին խօսքն. «Եւ այս խրատնիս այլ ի «յետ պղզպատ չինելոնն եւ մուխ տա«լուն էր գրած ի նոյն իմաստասիրացն

«Պարսից, զոր թարգմանեց Հեթում «թագաւորն Հայոց յորժամ գնաց ուր«եւ տուան հազար հեծելով ի վրայ թըշ«համայն Սուլտանին եւ կոտորեաց եւ «ապառեաց զամենեսին, եւ գնաց մե«ծաւ պատուով ի Պաղատատ առ Նսոր «խալիֆայն եւ մեծ պարգեւօք դարձաւ։ Եւ իմաստասէր ոմն սարկաւագ «Սահեփանոս տնուն գտեալ առ կայսրն «որ այնչափ ապրէ ապրի գիր եւ լեզու «աւսեալ նման առաջի փիլիսոփայիցն, «եւ ոչ կայր գիր որ առ նմա ոչ գտա«նէր։ Եւ նա սիրեցեալ եղեւ ի Հայոց «թագաւորէն վասն հզօր գիտութեան, «եւ խնդրեաց յարքայէն եւ եւս թարգ«մանել երեք գիրս վասն Յիսուսի պարզ«ման եւ վասն Ընէ Լիներց եւ վասն ա«ռեքեան եւ լուսոյ արվեստին, եւ բեր«եալ ի Հայոց աշխարհս։» (Տես Բազմավէպ, 1867, էջ 334, Ծան.։ Տես նաեւ Սիսուան, էջ 437, Ծան. 4։)

Արդէն այս պահուած եւ կամ ի մեր ծանօթութիւն հասած մասն ռամկական մատենագրութեան չափաւոր ընդարձակութիւն ունի։ բայց կարծենք չենք սխալիր՝ եթէ հաստատենք որ ասոնցմէ զատ կան այլ եւս նոյնպիսի գրութիւնք՝ որոց գոյութիւնն իսկ գաղտնութեան վարագուրաւ ծածկեալ է։ Այսմ համոզուելու համար չեն պակիր օրինակներ, որոց մին միայն յիշատակենք։ Քանան տարի մի յառաջ ոչ ոք գիտէր կամ կերուակայէր Անոթլաց Անոթոց եւ Մըխիթարայ Գոչի Դարպասապահաբերց բարբառոՒ-ՆԵՒ կամ Նոր խմբագրութեան գոյութիւնն, որք այժմ արդեամբք յերեւան եկած են, եւ առաջինն հրատարակուած իսկ։ Արդ ո՞վ կարող է հաստատել թէ նոյնպիսի եւ Թերեւս կարեւորագոյն գրուածք չկան թաղեալ յանկեան ուրեք փոշւով ծածկուած, որոց մօտաւոր կամ հեռաւոր ժամանակաւ նոյնպէս աշխարհածանօթ լինելն ոչ միայն բաղձալի՝ այլ նաեւ անուանելի է, նայելով փութոյ եւ հոգաբարձութեան՝ որ ի վերջին ժամանակս գրեթէ ամեն կողմ կը տարուի զոյնպիսս գտնելու եւ ի լոյս ածելու։

Դառնալով ի կարգ բանիցս, կը ցուցնենք թէ որչափ ընդարձակ է ռամկական մատենագրութիւնն, նոյնչափ ալ հետաքրքրական է։ Մտադրութեան արժանի է մանաւանդ այն պարագայն՝ որ նիւթոց աւելի պէսպիսութիւն ունի քան զգրաբարն մատենագրութիւն, բովանդակելով զանազան ուսումնական եւ բանասիրական գրութիւններ թէ հեղինակօրէն շարադրեալ եւ թէ թարգմանօրէն աշխատասիրեալ։ Արդէն առաջին ռամկօրէն գրուածոց նիւթերն են՝ բժշկական, մշակական եւ անասնաբուծական կամ անտառական, պատմական, օրէնագիտական կամ դատաստանական, տրբուսական... Յետոյ եւս յընթացս առաջի մեր կելլեն նոյնպիսի նիւթոց վրայ, մինդամայն բանաստեղական եւ բանաստեղծական գրութիւնք, երգք, տաղք, վէպք, առակք, առասպելք եւ նմանիք, ըստ մասին ռամկօրէն եւ ըստ մասին ռամկախառն, ոմանք արձակ եւ ոմանք ոտանաւոր։

Այսու չենք ուզեր ըսել թէ ռամկական մատենագրութիւնս աւելի կարեւորութիւն ունի քան զգրաբարն։ քա՛ւ լիցի։ Այսչափ միայն կուզենք իմացնել որ ինչպէս ռամկօրէն բարբառն՝ թէեւ գեղեցկութեան եւ ճոխութեան կողմանէ գրաբարէն չատ ստորին՝ ունի իւր յատուկ վայելչութիւնն ու ձեւաչատութիւնն, նոյնպէս նիւթոց զանազանութեան ու պէսպիսութեան հայեցմամբ ունի առաւելութիւն, յորմէ զուրկ է գրաբարն։ Եւ թէպէտ այս ռամկօրէն գրոց՝ մանաւանդ ի յետին ժամանակս յօրինուածներուն մի ան չկրնար ազնիւ ճաշակի եւ ընտիր բանասիրութեան գեղեցիկ օրինակ համարուիլ։ սակայն եւ ոչ իսկ բոլորովին խոտան եւ առանց կարեւորութեան է, ոչ միայն ազգայնոցս համար եւ լոկ լեզուաբանական նկատմամբ, այլ նաեւ օտար բանասիրաց եւ ուսումնականաց՝ այլ եւ այլ հայեցմամբք։ Այսր ապացոյց կը բերանք համարիլ նոյն գրութիւններէն ոմանց յեւրոպական լեզուս թարգմանուիլն, զոր յիրաքանչիւր տեղիս կը նշանակենք ի կարգին։

Այս ամենայն կը ցուցնէ թէ ռամկական գրականութեան վրայ ճառողն՝ ոչ եթէ եղծերաւաքաղ կամ անգոյ եւ մոռացածին էակաւ կը զբաղի, այլ իրականութեամբ, այնպիսի իրականութեամբ՝ որ արժանի է լիով ուսումնասիրուելու։

Գրութեանս սահմանաւոր չափն ու յատուկ նպատակն չեն ներեր մեզի ընդարձակօրէն եւ մանրամասն խօսիլ բոլոր ռամկօրէն մատենագրութեան վերայ, թուել մի առ մի ամէն ռամկագիր հեղինակներն, ի մէջ բերել բոլոր գրութիւններն։ Եթէ իւրաքանչիւր հեղինակին կամ գրութեան վրայ համառօտ իսկ տեղեկութիւն տալ, քանի մի սակաւատող օրինակ յառաջ բերել կամենայինք, շատ աւելի կընդարձակէր գործս քան զոր դիտած ենք։ Մանաւանդ զի կան նաեւ ոչ սակաւ այնպիսի գրութիւնք՝ որ մեր նպատակին չեն ծառայեր, սովորական պարզ բացատրութիւններէ ի զատ՝ նոր մեր կամ յատուկ ասացուած չգովանդակելով, ուր մեր գլխաւորաբար դիտածն է լեզուաբանական մասն բարբառոյս, որուն բոլորովին անօգուտ են յիշեալ գրութիւնք՝ զուրկ գտնուելով ռամկօրէնի սեպհականայելութենէն։ Ո՞ւր թողունք եւ զայն գրեթէ անյաղթելի դժուարութիւնն՝ որ ընդ առաջ կելլէր այդպիսի ձեռնարկութեան՝ թէ՛ ամենուն վրայ տեղեկութիւն ժողովելու եւ թէ՛ իւրաքանչիւր գրուած ի ձեռին ունենալու։—Ամենածանօթ է թէ ռամկական գրութեանց շատ փոքր բաժինն ի լոյս ելած է տըպագրութեամբ, անհամեմատ մեծագոյն բաժինն անտիպ մնացած ըլլալով աշխարհս ամեն կողմերն ցիր ու ցան սփռեալ։ Իսկ թէ ո՞րչափ դժուարին է այս վերջնոց վրայ լոկ տեղեկութիւն առնուլ՝ թող թէ օրինակն ստանալ, անոնք միայն գիտեն որ առիթ ունեցած են փորձելու (1)։

Թէ՛ մեր գրութեան նպատակն եւ թէ՛ վերոյիշեալ դժուարութիւններն առաջի աչաց ունենալով, արդէն ի սկզբանէ ծանուցած ենք թէ միտ չունինք նախնեաց ռամկօրէնին լէօկոտոր գրագիտութիւնն յօրինելը Ուստի եւ այս մասն գրութեանս այնչափ ինչ միայն պիտի բովանդակէ ռամկօրէն մատենագրութենէն՝ որչափ կարող եղած ենք հաւաքել եւ որչափ մեր նպատակին համար կարեւոր է։ Սակայն եւ այնպէս մերովսանն ջանացած ենք լիուլի տեղեկութիւն տալ հայ գրականութեան այս ճիւղին վրայ։ Գլխաւորաբար ուշադիր եղած ենք այնպիսի օրինակներ մէջ բերել, որ անոնց ամբողջութեան մէջ յերեւան ելլեն ռամկօրէն բարբառոյն ամէն յատկութիւնքն, պայմառ տեսնուին համօրէն առաւելութիւնքն ու պակասութիւնքն, վայելչութիւնքն ու ագեղութիւնքն։

Հ. Ղ. Ե.
(Տէլ-Դ)

(1) Բերենք ի մէջ դանգատանքն՝ զոր խոցեալ սրտիւ կ'ընէ յայտմ մասին աշխարհահռչակ Մատենագիր մի. «Ապացոյց եւ ինչ մի իբրեւ պարզորէն ի «գիտութիւն եւ ի զարմանս ապագայ «դարու, զոր ակն ունիմ խոհեմագոյն «քան զներկայս եղանիլ. զի եւ ոմանք «զլացան, եւ այլք ոմանք եթէ եւսուն «ինչ՝ ճարտարեալ ծածկեցին զանուանս «եւ զհեղինակս մատենիցն, եւ ուր ա«ռաւելապէս յուսալի էր ինձ դառնել «յիշատակս պիտանիս՝ այնքան պնդու«թեամբ ընդդէմ փակեալ էր, վի եւ «բաղխել անգամ զդրունսն աւելորդ «վարկայ»։ Սիսուան, Ցաղբն. էջ ԺԱ. Ծան.։

ԼԷԹԱՅԻՖ

Քիպարտան պիր զաթ՝ գօնաղընտա վուգու պուլան սուի խթիմլաթ վէ սարֆիյաթա պիր նիհայէթ վերմէք խթէյէրէք վէքիլխարճը ճէլպ իլէ տէմիշ քի,

—... աղա, պէնտէն գա՞չ ղրշ. մաաշ ալըյօրսը։

—500 ղրշ. էֆէնտիմ։

—Իչթէ սանա պունտան սոնրա 800 ղրշ. փագաթ չու իսրաֆիլարընն սէֆհաթլարընն վուգու պուլմասը չարթէյլա, անլա՞յօրմըսընն։

—Էֆէնտիմիզ իչիւն, ապա չօղա պագմամ էֆէնտիմ, պու ֆէտաքեարլըքը տա գապուլ իտէրիմ։

* *

Ղայէթ գըսսա պոյլու վէ քէօթիւ խույլու պիր գարը իլէ իզտիվամ իտէն պիր զարիֆ՝ «Նէ իսէ ֆէնալըգլարընն էն քիչիւկինի ինթիհապ իթտիմ» տէմիշ։

* *

Պիր թարիխ հօճասը իլէ չակիրտ պէյնինտէ։

Հօճա.—Նոյ նահապետին կէմիսինէ զէյթին տալընը ազընտա թութարագ կէթիրէն կիմէրձին՝ էրքէ՞ք մի իտի եօգսա տիչի՞մի։

Շակիրտ.— Մութլագա էրքէք օլա ճագ, էֆէնտիմ. չիւնքի տիչի օլմագ լազըմ կէլէ իտի, միւմքին սէյիլ պիր չօգ զէմանլար աղընը գարալը թութամազ իտի։

* *

Սիւսէ վէ ինթիզամա մէրագը օլան պիր կէնճ պէյ՝ պիր գատընա արզը մուհապէթ իթտիկի սըրատա «սեզի բուհրմ կիպի սէվէրիմ» տէտիինտէ, գատընն գանգահա իլէ կիւլէրէք «վիւճու

Թունուդտան իշար օլընորդընա էէօրէ, Կապէսէ պիր խայր եօլճը նապլ իմմէդրատ օլան Շ=ԷԼ ՔԷՆՐ վա բօրը իլէ Վէլ ՊԷՌ վաբօրը պէ,ինտէ Մէհտիա վէ Սֆագա ա բարնտա կէճէլէ,յին պիր միւսատէ մէ վուգու պուլուպ, Շ=ԷԼ ՔԷՆՐԻՆ զարգ օլմուշ տը։ Եօլճրարատան 6 քիշի թէլէֆ օլարը կիպի, Շ=ԷԼ ՔԷՆՐԻՆ զարթնատ տախի եօլճրարը թախլիսի իշիւն թէտասիրը լաղմէ,յի իմմէթիսաղ իմտիկի սրբատա թէլէֆ օլմուշ տը։

——

Մատուատա Իթալիա մէնպարնտան վէրիկէն մաիւմատա կէօրէ, ԺԷՆԷրալ Պալտիսէրա՝ Հապէշլիլէրին կումհօտ հէվալիսնտէ պիր եաղմա կիրիկը իճրա իմտիքլէրինի խապէր ալարագ, Սամալիսէքի պաշը պո պուպ տաքէրինին մէրգուման հա պէշլէրի մ=ագիպ իմմէլէրինի էմր իմմէտ օյմաղա, պաշը պօզուգար՝ հապէշլէրէ եէմիշպ անլէրի ֆիրա տա մէճպուր իմմէշէր, վէ եաղմա իմտիքլէրի 4000 գատար սրզրը կէ րի ալը պ սահիպլէրինէ վէրմիշլէրտիր։

——

Լօնտրատա Պրիմա էնտ Մայ նամ քիպրիմի ֆապրիգասրնտա իշլէյէն գարրրատան 1100 գատար ամէլէ՝ ըէֆիգ էլէրինտէն պիրինէ եօլ վէ րիրանիի իշլէն քէնտիլէրի տախի թամմիլը էշղալ իմմիշլէր տիր։

——

Պուգրէշտ պու քէրրէ եէնիտէն պիր իմիմիրա քէշի օլմմրշ տրը։ Մ=ալէյէ խասթախանէլէրի իտարէ սինտէ միլեօնլարա սրրգաթ վուգուր թէշպպուդ իտէրէք, պիր չօգ պէշիւք մէմուրիսէ մէմուրի յէթէրէնտէն էլ չէքտրիրիմիշ, վէ տէֆթէրլէր իլէ էվրագը մէվճուտէ նէն եաղրարրը թէպպիդ վէ մաա յէնէ իշին պիր գօմիսիօնը մախսուս տախի թէշբիկ օլմմրշ տրը։ Պու գօ միսիօն՝ պինլէրճէ խասթարարը պիր իճրէթիի իբի իշլէտէպ թէէտիկէ իմ տիրլէրինի թատիգ իմմիշ իսէ տէ, տէֆթէր վէ սահիբէտ եաղրճա հիյ լէ վէ սախ,էէքարլրգ բէք չօգ օլ տրրինատ, վէ հագիգաթը հալին թէմամ,յա մէյրատա չէրմամասը իշին պիր չօգ մէմուրիին տէ գօմի սիօնա գարշը մանիալէր չէրգ արմագ տա օյտրգ լարրնատ, գօմիսիօնրն վաղիֆէսի լաագալ պիր այ գատար սիրէթէք տիր։

——

Էքսէրիսի Հինտիսթան օրտուսրնա մէնսուպ եիրմի Ինկիլիզ գապթի՝ Բուս լիսանրնը թահսիլ իմմէք իւզ րէ էլան Մ=օղուա չէհրինտէ պուլը նը,յօրլար։

——

Ալէմանիանրն Լէյրցիկ,էհրինտէ Մ։ Տիէց նամրնա պիր քիսմէ իլէ զէվ ճէսի՝ ասքէրիճէ պարր էսրարը միւ հիմմէի Ֆրանսա տէվլէթինէ սաթ մրը օլմագ ճինայէթինտէն տօլարը մուհաքէմէ օլընարագ, Մ։ Տիէց 10 վէ զէվճէսի 4 սէնէ հապս ճէ զասրնա մահքիմ օլմուշլարտրը։

——

—Թ։ Հ=էէ=Ինտա օգունմշ տրը։

«Կէտիք բաշա ճիվարընտա Պաղ չէլի օսդաղընտաքի խանէլէրին բէն չէրէլէրինէ պիր միւատէթտէն պէ բրու թաշ ամրլմագտա օլտրը՝ զա պրթայա իսպաբ օրընմոսը իւգերինէ, միւթէճասրրլարը թէչարրի օրն մագտա իքէն, էվվէլքի կէճէ մահալ լէի մէգքիւրետ եինէ պաղը խանէ լերին բէնչերէլերի թաշլանմագտա օլտրը կէօրիւմէսի իւզերինէ միւ թէճասրրը օրան Անթիգաճը Մինա աղանրն օղլու Գրիգոր՝ եանրնտա պուլրնան պիր թագմ թաշլար իլէ տէրտէսթ օլընարագ թահրթը թէվ գիֆէ աղնմշ տրը։»

—Էվվէլքի կիւն Բումարա եօրթու օլուպ, Օրթաքէօյ Բում քիլիսէսինտէ սապահլարրն իճրան ային օրն տրդը սրբատա, բաբազար իլէ բի լիսէ խատէմսի օտալարրնա խբրսրդ կիրիպ 20—30 լիրալրգ գատար էշ էա վէ սաիբէ սրրգաթ իմմիշ տիր։

—Տավա վէքիլէրինտէն Թաթ թաթգատէ Իսմայիլ էֆէնտի՝ Մէա ւրիֆ Նէզարէթի հուգուգ միշվիր իկինէ թային գրբնմշ տրը։

—Մահքէմէի թէմեիզ բէիար սա նիսի Լէպիպ էֆէնտի հարբէթլէրի՝ մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իմմիշ տիր։

—Նաֆիա վէ Թիճարէթ նազրրը Զինի բաշա հարբէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն էրէն քէօյինտէ քեսին քէօշ քիւնտէն հինը հարբէքէթինտէ արա պասընն հարվանրարը իւրքէրէք ալագիրանինէ գօշմագա պաշլարգ լարրնատ, արագաճը՝ սանարդը իւ զերինտէն աշաղա տիւշիպ մէճ բուհ օյմուշ իսէ տէ, բաշի միշա բէլէ,յհէ պիր կէօնա զարար վագը օլմամրշ տրը։

ԻԼԱՆ

Գալաթատա Թիւնէլ սթասիօնը իմթիսալինտէ քեսին օլուպ ախի բէն վուգուա կէլէն հարիգտէ միւհ թէրէգ օյան լավատա, բամատա կի պի գօգուլար վէ սաիբէ (Բ=ՐՁԻ=ԷԷ) մաղազասրնը սահիպի մէշհուր հի սարլան Յուսէֆի էֆէնտի՝ պու քէր բէ եինէ Թիւնէլին պիր ազ էօրէ սինտէ վէ սրբասընատա 36 նումէրօ տա եինէ օ եօլտա պիր մաղազա քիւշատ իմմիշ օյմաղլա, բաղպէթլու միւշթէրիլէրինի բէլէվվէլ խօշնուտ վէ մէմնուն իտէճէլի իլան օլունուր։

5—3

ԲԷՆՏԻ ԲԷՆՏԻՑԻ ԹԷՏԱՎԻ ԻԹՄԷՔ

Հէր պիր խասթալրգ իշիւն խասսէ թէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան Մաթթէէ նէն Էլէքթրօ-Մէտօթաթիք իլաճլարը իւ քէնտի քէնտիլի թէտավի իմմէք բէք գօլայ տրը։

Պու խասթալրգլարտան եալընրզ պա զըլարրնը գիբր իտէլմ։

Գան զաֆը,

Ումմամի զաաֆ,

Գան խասթալրգլարը սրբաճա վէ սա իրէ,

Սրթմա,

Նէֆէս պօրուլարը իւլ ,ագմէյէր խաս թալրգլարը վէ վէրէմ,

Սօլուճան,

Գօլրա, գանը պասուր, իսմալ,

Տէրի վէ սաիրէ խասթալրգլար։

Իշպու իւլճլար՝ տիշարտան խթիմալ օլընմագ իւզրէ չիշլէր տէրուենտտ սուլու օլարագ վէ իշէրտն գուլանրլ մագ իւզրէ քլզա չիշլէր տէրուենտտ 100 ատտտ օվագ իւզրէ հալ չէքլինտ թէրթիալ օլընմրշ օլուպ ,հէր իքիսի տա խի ՝ն ՝էր զրուշ ֆիյաթլա ֆիւրուսթ օ լունուր։ Մէգքիւր հալլար՝ զայէ գօ լայ եուտուլաճագ պիր սուրէթտ թէր թիալ օլընմրշ տրը։

Տէբօզիթօսը՝ եալընրզ Գալաթատա Գարաքէօյ ճատտտինտ ՝ն ՝ն նումէրօ տա Անթրբրօ Ֆարմասէօթիք նամ էմ զախատէ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 12 յուլիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	099-9/16
Օսմ. էսհամը աչբլաը	14-5/8
» » գաբանտը	14-11/16
» » Սէրի Ա	25-
» » » Պ	14-7/8
» » » Ս	14-1/2
Օթօման 1871	87-1/4
Օսմանլը Պանգասը	10-7/8
Բուսիա խթիգրագը	98-
Մբլբը տուլ. մութթահրտէ	84-1/2
» համիյազը	101-3/4
Տահա Սանկէ Մբլբը	79-1/8
Թօյիլտ խթիգրագը	100-3/4
Մա ճաուխթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-16-20

Բարիզ 12 յուլիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	85-40
» » 4½ %	106-72½
Սէնի Օսմ. էսհամը աչբլաը	14-72½
» » » գաբանտը	14-82½
Մէ=դոդէլէ	
Սէրի Պ.	14-80
» Ս.	14 80
Բուսիէլի ,շմէնտրֆէրի	-
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	495-
» Պանգասը	525-62½
Գրէտի Լիոնէ	589-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1345-
Լիոն ագսիոնը	1262-50
Սիւէզկի ագսիոնը	2133-75
Բուսիա 5 % 1877	100-5/8
Իթալիա էսհամը	96-30
Մբլբը Ֆոնտ. մութթահրտէ	127-50
Եուէնան 3 % 1879	377-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-29

Վիէննա 12 յուլիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	125-
Բուսիէլի չըմէնտրֆէրի	20-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	16-07
» » » էն եիւքսէք	16-07
» » » էն աչաղ	16-
Պու սապահ աչբլաը	16-07
Իսթիգրաղը տախիլի տիւն գար.	36-34
» » » էն եիւքսէք	37-14
» » » էն աչաղ	36-03
» » » աչբլաը	36-26
Մբլբը մութթահրտէ գար.	-
Պու սապահ աչբլաը	-
Սէրի Ա.	25-
» Պ.	15-
» Գ.	16-07
Բուսիէլի չըմէնտրֆէրի	42-
Ագչէ ֆայզի	6-
Բէբօր Ղրչ.	-
Հէվալէսիզ »	17-½

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք. 7-26
Սթամպօլ պանգասը	6-08
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-10
Ֆրանսայ	4-90

ԱԳՕԶԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բբ.
Պէյազ մէճիտկէ ֆարգը	108-07
Մէճիտիէ »	102-30
Պէշլիք »	103-15
Ալթըլըգ »	103-15
Ինկիլիզ լիրասը	111-04
Ֆրանսըզ ալթունը	88-14
Բօլ	90-30
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	09-51

ԹԱՍԳԻՑԻ ԲԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեալըտ	-
30) » »	13-
100) » »	-
300) » »	-
1000) » »	13-
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իշիւն միւպայաա օլընաճագ սէքիզ պին ա տէտ Վիէնա ֆէսինին պէհէրի ալթը ղրուշ եիրմի բարայա թալիպի էօհ տէսինտէ օլուպ թէմուզըն տէօր տիւնճի կիւնինէ գատար հէր կիւն միւնագասաը իճրա օլընարագ գա բարը գամիսի վէրիլէճէկինտէն, ի թասրնա վէ պէշինճի կիւնինէ եիւզ տէ պէշ թէնգինէ թալիպ օլանա բրը մագ Սէրասքէրի Լէվագիմամ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընը։

30 հազիրան 1888 3—1

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Իզմիտ ֆապրիգաի հիմայաունը ի չիւն միւպայաա օլունաճագ էլի պին քիլօ քիրլի ինճէ Օտէա եաբաղրը նրն քիլօը օն զրուշա թալիպի էօհ տէսինտէ օլուպ թէմուզըն ալթընը կիւնինէ գատար պիմիւնագասա գարարը գամիսի վէրիլէճէկինտէն, վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնգինի գապուլ օլընաճաղընտան, թալիպլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվագիմամ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 հազիրան 1888 3—1

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ չաիր անպարը իշիւն միւպայաա օլունաճագ. եիրմի պին քիլօ թիմուր չենգէրին ք'լօսը ալթ մրը իբի, վէ իւչ եիւզ քիլօ չենգէր չիվիսինին քիլօսը եիւզ գրրգ եէտի բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէմուզըն իբինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ պիրիսինագասա գարարը գամիսի վէրիլէճէկինտէն, իմաասրնա թալիպ օլանարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվագիմամ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

29 հազիրան 1888 3—2

ԽԱՋԻՆԷԻՆ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ
ճանիպը ալիսինտէն

Սէրասը հիմայուն իշիւն ալընա ճագ լահմ վէ միթէֆէրրիսթրնն սան գարարը գամիսի թէմուզը բու մինին պէշինճի սալը կիւնիւ սաաթ եէտինտէ պուրնրդրնա վէ շէհրը հազիրանրն 30ընճը բէնճէնպիհ կիւ նիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ թէմուզրն Շնճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնգիզ օ լունուր իսէ գապուլ իտիլիպ անտէն սանրա թէնգիզ գապուլ իտիլմէյէճէ կինտէ պինտէն, նօգսանը,լա իմա իթմէք իսթէյէնլերին մէճլիսը իտա ըրի էվգաֆա միւբաճաաթ էյլէմէ լերի։

27 հազիրան 304 3

Ա,յտրն վիլայէթի միւլհագաթը ընտան Ա,յտրն սանճաղընրն 304 սէնէ սի ինճիր էօշրիւ իշպու թէմուզրն 25ինճի կիւնիւ գարարատէսի չէ քիլէրէք նիզամէն մուայյէն օլան պիր հաֆթա միւրուրինտէ իհալէի գա թիյէսի իճրա օլընմագ վէիրմիրէնագլ օլընաճագ. մալին մա հիսէի իանէի էօշրիւ Իզմիրտէ եէմիշ չաշշրընտա սաաթը ֆիյաթ ընտան պէտէյէն վէ տախիր լիմատա սարթ օլընանարա սաէր մահալէ նագլ իտիլէնկերին էօշ րիւ տախի մահալլի ֆիյաթը մուճ պինճէ մահալլերինտէ իսթիրֆա օլընմագ իւզրէ միւգայէտ,յէ չրգաբրլմըշ օլարընտան, էօշրը մէգքիւրէ թալիպ օլանարրն վէ չէրաիթը սարիէսինէ մաճիմաթ ալմագ. իսթէյէնէրին մահալինէ վէ եա Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Ազար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

30 հազիրան 304 3—1

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՖՐԱՆՍԷԶ
քօսրա վաբօրլարը

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումաա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումաա էրթէսի կիւնէրի Սթամպօլա մուվասէլէթ իտէր։ հէր բէնճշնպհհ կիւնէրի Սթամպօլտան ալաֆրանկա սաաթ տէօրմտէ հարէքէթ վէ ճումաա կիւնէրի Մարսիլեատա մուվասէլէթ իտէր։ Պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Շիրա թրիգէլերի իլէ հարէքէթ իտէր։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէ,յէ կիտէն վաբօր իլէ Իզմիրտէ պուլուպրը։

Մէսաժբրի Մարիթիմ վաբօրլարը,յլա Ֆրանսա շրմէնտրֆէրլերինին վագթը հարէքէթլերի եէքտիկերէ թէսատիֆ իտէրլէր։

Իսթէք օրնտրգտա Մարսիլեատա վէ Լիոնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարի զ գատար թէնդիլը ֆիյաթա պի լէթլէր՝ Ինճի մէվգը լիրան 380, վէ Շնճի մէվգը իշիւն 274 ֆրանգ տրը։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր բէբրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազի մէթտէ վէ կէրէք ավտէտտէ մուն թազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թրբրապիզօն վէ Պաթում իսքէ լէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ իւնէէ, Ֆամսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլերինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպհհ սապահրը մուվասէլէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուա իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլընը։

Սալը կիւնէրի Օտէսայա միթէ վէճճիհէն Սթամպօլտան չաֆագ ամ արգտա հարէքէթ իտէր։ Օտէսատան բաղար ագշամը հարէքէթ վէ բազար էրթէսի ագշամը Սթամպօլա մուվա սէլէթ էյլէր։

ՍԷԼԱՆԻՔ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա կիւն լերի ագշամին ալաֆր. սաաթ 4կինտէ Զանագգալէ, Տէտէ Ագաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միթէվէճ ճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր։

ԹՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար կիւնիւ ալաֆր. սապահ սաաթ 8տէ Սթամ պօլտան հարէքէթ իտէրէք, սուրէ թը մունթազամէտէ Քիւսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ, վէ զայրը մէճպուրի օլարագ Գուրկաղ վէ Վարնայա ուղրար։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր։

* * *

Պահրը Սէֆիտտէքի տիկէր սէ ֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Ինտօ Չին սէֆէրլերի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի ուալուսմաթ խա թիհսալի իշիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյիւք աճէնթայա միւրաճաաթ օլընա։

ՎԱԳԹ ՆԱԳՏ ՏՐԸ

Կէրէք Սթամպօլտա վէ կէրէք թաշրալարտա սաքին պիր չօգ զէվամ, տէվամիրէ բէսմիյէ մուա ամէլաթ ընա աշնա օլանտրգլարը ճիհէթէ, պիր իմթիյազ վէ եա պիր բուխսանանմէ խաթիհսալի, վէ եախօտ մանթուպաթ ախզ ու թահսիլի ուղրնատա հէմ չօգ վագթ վէ հէմ տէ չօգ ագ չէ սարֆ իտէրլէր, վէ էքսէրիտա տա նէթիճէի մանթուպատէյէ մուվաֆֆագ օլամազլար։

Գալաթատա Սէլանիք խանրնատա 11 նումէ բրտա Մաալաֆանթկիւզար օտասը օլան

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՒ ԷՖԷՆԴԻՆԻՆ

պու միսիլլու խուսուսատատա թէճարիպի տէր քէտ օլտուղընան, միւրաճաաթ օլունտրգը հալտէ, հէմ վագթի հէմ տէ նագտճա թէճար բուճ հուսուլէ կէլէճէ,յի տէրքեաբ տրը։ Մումիսէ,յհ հէր կէօնա տէավիյի տախի տէրքէօհ տէ իտէր։

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ
ԹՐԱՊԻԶՕՆ ԽԱԹԸ

(Հ=ՖԻՇՈ պիր էէրա օլԸան ութիր)

Սալը կիւնէրի Տէրսատատէթտէն հարէքէթ իտուպ, Էրէբլի, Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսուն, Իունէ, Օրտու, Թիրէպօլու, Թրապիզօն վէ Ռիզէյէ ալիմէթ իտէր։

ՊԱՐԹԸՆ ԽԱԹԸ

(Հ=ՖԻՇՈ պիր էէրա օլԸան ութիր)

Զաբշէնպհհ կիւնէրի Տէրսատատէթտէն հարէքէթ իտուպ, Էրէբլի, Պարթն վէ Ամասբա յա ուղրար։

ԹԱՐԱՊԱՐՈՒՍԸ ԶԱՐՊ ԽԱԹԸ

(15 կէՀնտէ պիր էէրա օլԸան ութիր)

[Հէր 15 կիւնտէ պիր] Ճումաա էրթէսի կիւն լերի Սթամպօլտան հարէքէթլէ, Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագզը, Գանթա, Ռէթիմօ, Հաճա, Տէրսէ, Թարապալուսը Ղարպ վէ Մալիյա ալիմէթ իտէր։

ԻՍԹԻՆՏԷՐԻՑ (ԲԱՐԱՇԱՄ) ԽԱԹԸ

(15 կէՀնտէ պիր էէրա օլԸան ութիր)

[Հէր 15 կիւնտէ պիր] Ճումաա էրթէսի կիւն լերի Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագզը, Բա սաս, Առուէա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թա բարալուսը Շամ, Պէյրութ, Լաճա, Բօրսախա վէ Իսքէնտէրիյէ,է հարէքէթ իտէր։

ՍԷԼԱՆԻՔ ԽԱԹԸ

(Հ=ՖԻՇՈ պիր էէրա օլԸան ութիր)

Ճումաա կիւնէրի Տէրսատատէթտէն հարէքէթ լէ Կէլիպօլու, Զանագգալէ, [չօգ տէֆա Լէմնոս], Ա,յնօրզ վէ Ալէքսանիկէ կիտէր։

ՄՈՒՏԱՆԵԱ ԽԱԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Տէրսատատէթտէն վէ Մուտանիատատա հարէքէթ իտուպ Կէմլիյէ վէ Ամասբրյա տախի ուղրար։

Տէրսատատէթտէն Ճումաա, բազար վէ սալը կիւնէրի հարէքէթ իտէր։

ԻԶՄԻՏ ԽԱԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Սթամպօլտան վէ Իզմիտտէն հարէքէթ իտէր, վէ Տարբնտ, Գա բամուսալ, Եայլվա վէ Սէքթպանա տախի ուղրար։ Տէրսատատէթտէն բազար էրթէսի, չարշէնպհհ վէ Ճումաա կիւնէրի ագշամէթ իտէր։

ՊԱՆՏԵՐՄԱ ԽԱԹԸ

Հաֆթատա իքի տէֆա Տէրսատատէթտէն վէ Պանտերմատան հարէքէթ իտէր։ Տէրսատատէթ տէն Ճումաա վէ չարշէնպհհ կիւնէրի ագշամէթ իտէր։

ԲՔՏԱՎԱԾՔ ԱԼԲՕՔԱՔ
ԻՏԱԼԻԱՅԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսատատէթ լէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիրաթի բօսթաը։

Բօշէր գաբատանրն Թահրը գօմանատաքտա Շարգիյէ Նամ վապօր 4500 թօնլաթօ Համուլէսինտէ վէ 450 պարիր գուվվէթինտէ օ լարագ ալաֆրանկա յուլիսին 18ինճի չաբ շէնպհհ կիւնիւ էշշէնտէն օտրա ալաճը։ սատթ Ֆտէ Տէրսատատէթտէն հարաբէթլէ ԶԱՆԱԳ ԳԱ ԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԼԻՃԷ օղղայագագ բաղար էրթէսի ասագհշլրը 4 պուլուգ կիւն տէն ԻՍԹԻՆՏԷՐԻՑԷՃԷ մուվասէլէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլէտ ալընարգտա, թէՀպիր ֆէյաթլա ֆիւ բուսթ օլունուր։

Վաբօրատա պիրինճի սընֆը սուֆրա թագգը մ, պանեօ օտասը, հէքմ վէ խբամէթճի գա տրն վար տրը։

Երինէ բօսթահ մէդգիբրէնին ԻՍԿԻՆՏԷՐԻՑԷ տէն հէր չարշէնպհհ ասպահրը Հարէքէթ ի տէն Պէրիյէթիւչ Շամ վաբօրլարը տօղրու ԵԱ ֆԻ.,յա Հարէքէթ իտուպ ԻՍԿԻՆՏԷՐԻՑԷՃԷՏԷ 14 սաաթտա ՊէՅՐՈՒԹ վապր օլուբ, վէ ԹՐԱՊԱՆԻ. ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԻՆՏԷՐՈՒՆ օղրար։

Բօսթահ մէդգիբրէն Գրբվբզը տէնիպէ իշլէ յէն վապօրլարը՝ հէր Ճումաա կիւնիւ Պրինճիպի բօսթա ֆանեաարընն միւվասէլէթինտէն սոնդ յա Սիւվէյշէտէն հարէքէթէք, Ճիտտէ, Սամա բիմ, Մասուա, Հիւտէյտա վէ Ամէն իսքէլէ լերինէ ուղրար։

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ էթիբէթմէք իսթէ,յէնլէր Սթամպօլտա Լամին Լօնիտտ ֆէսթ բրիս պաշրնատա Եէնի Վալիսէ խանրնատա գումբ բանեաի մէգքիւրէն ամէնթէխանէսինէ միւրա ճաաթ թմմէլի տիրլէր։

Իշպու ամէնթէխանէ՝ պէտէլի Մարբրրն պիլ ճիւ,ինի բօսթա խասրխանէլէրինտ թէէտիկի օլընմագ իւզրէ բօսթա բօյրնպարը [Մանատա Բօսթ] տախի իճրա իտէր։

Ինէ սընֆը եօճու իշիւն Պէ յօղուանատ Տօղրու եօլտա 170 նումէրօյու մահալատ Մ։ Մ։ Թօմսա Գուգ վէ էվվալը ամէնթէիանրնա միւրա ճաաթ օլընա։

ՍԱՕԹ ԵԱՂԸ

(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրգտա ՍԱՕԹ վէ ՊՕԼՆ նամ գաթ լարրն սօտաս վէ քիրէճ իրօֆօսֆիթլէ ռիկլէ թէրթիպ էյլէտիրլերի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂ!

Ադրզա սիւտ կիպի էէզզէթի կէլիպ, չկ պալըգ եաղը խասսէլէրինին քեաֆֆէսի պու պալըգ եաղընտա մէվճուտ տրը։

Վէրեմ՝ չիֆա պուլուր
Գանսրդրգ չիֆա պուլուր
Սրրաճա չիֆա պուլուր
Էօքսիրիւք վէ սօուդ ամա չիֆա պուլուր
Զարֆիլգ չիֆա պուլուր
Զօճուգլարրն բէմիք խասթալըգը չիֆա պուլուր։

ԱԹբպպա թարաֆրնատ թավսիյէ օլունտրգը կիպի, գօ գուսը վէ լեզզէթի բէք էյի տիր վէ միտեսէ տախի գօլայ հապմ օլուր։

Պէլի պաչը Լճգախանէ վէ սբէչար տիւք քանարարընտա սամ բրրր։

Տէրսատատէթ աճէնթէէրի Համմէր վէ հիրզէլ։

ԽՈՒՐՏԷՊԻՆ
(Մէէրօսքօբ)

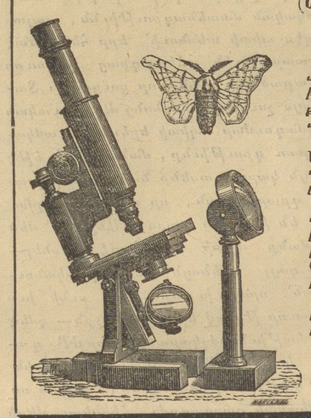

Բաաթէօր ուսուլի իւզրէ իրէք պէօճէյի թօխու մրը թէՀբրիշ վէ մուպյէնէ իմմէյէ մախսուս օյան իշպու խուրտպինէր՝ Բարիզատ սապգ Բրամինա քրինի վէ էլան Մ։ Մ։ Պրժան, Օպեր վէ Գուսմ.ըն պէզիլիք ֆապրիգասընտա իտայ օլունրրլար։

Բարիզ Տար իւ Ֆիլմանը մուպլիսի Մ։ Իօժէն Մարիս, Մ։ Մ։ Պրժան, Օպեր վէ Գուսմ.ըն խուրտպինէրէյէ պագբլան շէյլէրին բէք պէրրագ կէօ բրիտտիկինի պէյան ու իյան իտէր։

Խասսէթէն իրէք պէօճէյի թօխումարընը թէԱգիգ ու թէՀթիշ իմմէք իւզրէ իմալ խիլէն պու խուրտպինէր՝ Ռէգոր ամիկիտ պուլուռպ, պուն լարրն 500 գամ պէզիլք կէօսթէրէնէրի՝ 5½ վէ 600 գամ պէզիլք կէօսթէրէնէրի 5¾ Օսմանլը լիրասընա տրը։

Տահա պէզիլք կէօսթէրէն խուտպինէր իւլէ պուն լարա տաբր պէնամ ու էաէվամի հագգընտա սբբա բրշամի գապուլ իտէրիմ։

Թէքմիլ Թիւբբատա վէքիլը ուսուսի Ս. ԳԱՍԹՕՐԻԱՆԷՍ

Գալաթա Գարաքէյ Նօ. 5

ԷՇԵԱ ՎԷ ՍՕՊԻԼԱ
JEAN PSALTY

Պէյօղլունտա Գասրիսթան սօգաղընտա ՇՆՃը տաիրէ պէլէտիկ գարշբսընտա
ՄԷՐԲԻՋԸ ՃԷՏԻՏ ՕԼԱՆ ՄԱՂԱԶԱՏԱ
ՄԻԻՍԹԷՍՆԱ ՖԻՑԱԹԼԱՐԼԱ ՍԱԹԸԼԸՐ։

Պէյօղլունտա Ադա ճամիսի գարշբսընտա
Նօ. 127 ՇԻԻՊԷՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ։

Հէր նէվ վէ ուսուլտ սիւսիւ վէ ատի մօպիլալար, միւթէլիֆ ֆիյաթլարտա չէշիտ չէշիտ տէօշէմէլիք գումաշյար, տէմիր վէ թուճ գարեօլալար, սանտալա լար, եալարդլը թագրլար, թուճ, պագը, ֆիլ տիշ, սեսէֆ վէ սաիրէ իլէ միւէ,յէն վէ բէնկեարենկ իշլէնմէշ զայրէթ սիւսիւ մօպիլալար պուլունը։

ՄԷՖԻՐՈՒՇԱԹ ՄԻԻՐԷՄԷԼԷ

(Թէքմիլ պիր խանէնին տէօշէմէսինէ իգթիրա խտէն էշեա։)

ՖԱՊՐԻԳ,,,յա եէնի մաքինալար, գուրու ազաճլար վէ պիր խայի թէճրիպլէի ամէլ լեր կէթիրիմիշ օլաճաղընտան, էշալիյի հէր վէճէյլ մէՀՇուն իսէճէք պիր հալտ պուլունը։

Մալար զայէթ տաանրգլը վէ զարիֆ վէ էշվէն օլուպ, սրբա բրշամի տախի սէրիան իճրա օլունը։

(Խաբէխանէսի Պէյօղլունտա Գասրիսթան սօգաղընտա ՇՆՃը տաիրէ դարշբսընտա տրը։)